

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Piekarach Śląskich
za rok 2013**

I WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Miasta Piekary Śląskie realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu innych ustaw, która działa w formie jednostki budżetowej. Podstawowym celem Ośrodka jest organizowanie i udzielanie osobom i rodzinom wszechstronnej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych w celu doprowadzenia ich do takiego stopnia bytowania, który zgodny jest z godnością człowieka.

Niniejsze opracowanie prezentuje sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie za rok 2013. Zostało ono przygotowane w ujęciu porównawczym, zarówno w zakresie form, jak i wielkości realizowanych zadań w odniesieniu do roku 2012.

W sprawozdaniu zamieszczona została również informacja o zatrudnieniu i szkoleniach pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Charakterystyka miasta

Piekary Śląskie są miastem na prawach powiatu, wg stanu na dzień 31.12.2013 r. liczyły 55 031 mieszkańców. Na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich obszar miasta podzielony jest na 6 rejonów opiekuńczych:

Punkty terenowe MOPR		
Rejon	Siedziba	Numer telefonu
Osiedle Wieczorka Kozłowa Góra	41-943 Piekary Śląskie ul. Olimpijska 3 Budynek MOSiR	32 768 16 38 32 760 14 92
Szarlej	41-940 Piekary Śląskie ul. Wigury 5	32 288 58 71
Centrum - Piekary	41-940 Piekary Śląskie ul. Piłsudskiego 5 Przychodnia Rejonowa nr 1	32 767 89 86
Brzozowice-Kamień	41-949 Piekary Śląskie ul. M.C. Skłodowskiej 133	32 287 66 36
Brzeziny Śląskie	41-946 Piekary Śląskie ul. Nałkowskiej 20	504 770 861 518 231 171
Dąbrówka Wielka	41-948 Piekary Śląskie ul. Przyjaźni 24 Przychodnia Rejonowa nr 7	518 410 508

Charakterystyka Rejonu Osiedle Wieczorka

Osiedle Wieczorka obejmuje teren Starego Osiedla oraz Nowego Osiedla. Zabudowa dzielnicy jest zróżnicowana. Składa się z zabudowy domków jednorodzinnych, zabudowy wielorodzinnej pochodzącej z lat 50 i 70-tych oraz zabudowy typu osiedlowego w tym nowe bloki mieszkalne z końca ubiegłego stulecia. Zarządcami budynków są osoby prywatne, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Spółdzielnia Mieszkaniowa, Wspólnoty Mieszkaniowe, Bytomska Spółka Restrukturyzacji Kopalń.

Teren ten obejmuje 425 środowisk korzystających z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Problemy społeczne są zróżnicowane jednak nie występują ich skupiska. Dominującymi problemami jest bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, w tym również zaburzenia psychiczne. Największy poziom bezrobocia występuje wśród osób w przedziale wiekowym 30-50 lat, co jest spowodowane zmianami na rynku pracy min. restrukturyzacją Zakładu Górniczego „Piekary” oraz likwidacją zakładów pracy, np. zakładu odzieżowego. Bezrobocie szczególnie dotyka także osób w wieku 18-25 lat co jest spowodowane brakiem umiejętności poruszania się po rynku pracy, brakiem wykształcenia (dominuje wykształcenie podstawowe i gimnazjalne), niskim poziomem mobilności zawodowej oraz podejmowaniem głównie prac dorywczych (bez umowy o pracę). Głównym źródłem utrzymania są świadczenia rentowe lub emerytalne, dodatki mieszkaniowe, zasiłki rodzinne, wynagrodzenia z pracy najemnej oraz dorywczej.

Charakterystyka Rejonu Kozłowa Góra

Rejon Kozłowa Góra składa się z zabudowy domów jednorodzinnych oraz kamienic należących do prywatnych właścicieli. Teren obejmuje 33 środowiska korzystające z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Nie występują skupiska problemów. Dominującym problemem jest bezrobocie oraz ubóstwo. Mieszkańcy korzystający z pomocy najczęściej utrzymują się z wykonywania prac dorywczych w zakresie budownictwa, zbiórki surowców wtórnych i innych form zbieractwa. Bezrobocie spowodowane jest w większości niskim poziomem wykształcenia oraz brakiem kwalifikacji zawodowych.

Charakterystyka Rejonu Centrum-Piekary

Rejon w przeważającej części składa się z zabudowy domków jednorodzinnych, kamienic, zabudowy typu osiedlowego w tym nowe bloki mieszkalne z końca stulecia. Znajduje się również dużo mieszkań o niskim standardzie socjalnym. Teren obejmuje 235 środowisk korzystających z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Dominującym problemem jest bezrobocie, spowodowane niskim poziomem wykształcenia, brakiem kwalifikacji przydatnych na rynku pracy oraz problemem alkoholowym. Sporą część klientów stanowią również osoby starsze i samotne, długotrwale chore i niepełnosprawne. Głównym źródłem utrzymania są świadczenia rodzinne, dodatek mieszkaniowy, wynagrodzenia za pracę dorywczą (głównie zbiórka złomu).

Charakterystyka Rejonu Szarlej.

Rejon ten w większości składa się z kamienic należących do prywatnych właścicieli. Na terenie znajduje się wiele lokali należących do zasobów miasta Piekary Śląskie, niewielką część stanowią bloki mieszkalne. W większości osoby korzystające z pomocy zamieszkują lokale o niskim standardzie, w Rejonie korzystało z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej 249 środowisk. Występują skupiska problemów. Dominującymi problemami jest bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba i niepełnosprawność, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i trudności opiekuńczo wychowawcze, a także problem alkoholowy. Bezrobocie spowodowane jest niskim poziomem wykształcenia, brakiem doświadczenia zawodowego, osoby wykazują niską motywację do zmiany swojej sytuacji materialno-bytowej. Głównym źródłem dochodu są prace dorywcze, świadczenia rodzinne, alimenty.

Charakterystyka Rejonu Brzozowice-Kamień

Rejon Brzozowice-Kamień obejmuje między innymi dwa osiedla: Osiedle Powstańców Śląskich i Osiedle Andaluzja. Administratorami budynków na tych Osiedlach jest Spółdzielnia Mieszkaniowa i AD-DOM. Sporą część rejonu stanowią również kamienice i domy jednorodzinne. Kamienice podlegają Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej, Zrzeszeniu Właścicieli Nieruchomości oraz należą do prywatnych właścicieli. Rejon obejmuje 140 środowisk korzystających z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Problemem dominującym w dzielnicy jest ubóstwo i bezrobocie. Przeważająca liczba osób korzystających z pomocy społecznej to osoby w wieku produkcyjnym. Głównymi źródłami dochodu są prace dorywcze, świadczenia rodzinne, zasiłki dla osób bezrobotnych oraz w kilku rodzinach renty inwalidzkie lub emerytury.

Charakterystyka Rejonu Brzeziny Śląskie

Pomocą na tym rejonie objętych jest 235 środowisk korzystających z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Rejon zajmują w większości budynki należące do Spółdzielni Mieszkaniowej, Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej oraz do Agencji Nieruchomości Orzeł, jak również kamienice należące do prywatnych właścicieli. Znajduje się też sporo mieszkań o niskim standardzie bez węzła sanitarnego. Głównymi problemami w tej dzielnicy jest ubóstwo spowodowane brakiem możliwości znalezienia stałej pracy w związku z likwidacją Zakładu Górniczo-Hutniczego „Orzeł”, brakiem odpowiedniego wykształcenia oraz wiekiem osób bezrobotnych. Głównym źródłem utrzymania są prace dorywcze oraz świadczenia rodzinne. Na terenie jest też wiele rodzin, gdzie występuje problem alkoholowy, osoby długotrwale chore i niepełnosprawne.

Charakterystyka rejonu Dąbrówka Wielka

Dzielnica Dąbrówka Wielka jest terenem rolniczym a zabudowa jest jednorodzinna. W większości są to stare domy należące do prywatnych właścicieli. Rejon obejmuje 65 środowisk korzystających z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Dominującym problemem jest ubóstwo spowodowane brakiem pracy w związku z niskim poziomem wykształcenia, wiekiem osób bezrobotnych, jak również długotrwała choroba i niepełnosprawność oraz uzależnienie od alkoholu. Głównym źródłem utrzymania jest praca dorywcza. Ze względu na rolniczy charakter dzielnicy wiele osób podejmuje prace dorywcze.

Pracownicy socjalny ściśle współpracują z podmiotami określonymi jako zasoby instytucjonalne, do których można zaliczyć m.in.:

- właściwe wydziały Urzędu Miasta,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Miejska Policji,
- Straż Miejska,
- Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach z siedzibą w Piekarach Śląskich,
- Sąd Rejonowy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Dom Dziecka,
- Szpitale i inne placówki ochrony zdrowia,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- placówki oświatowe, pedagodzy szkolni,
- kuratorzy sądowi,
- organizacje pozarządowe m. in. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Ochronka Charytatywna przy Bazylice NMP i Św. Bartłomieja w Piekarach Śląskich,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Klub Sportowy „Orzeł Biały”.

W 2012 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich przeprowadzili 4 562 wywiady środowiskowe dotyczące różnych form pomocy. W 2013 roku liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych wyniosła 4 441.

Z podziałem na rejony przedstawia się to następująco:

W 2012 roku pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zostało objętych 1 454 środowisk z łączną liczbą osób w rodzinach 3 442, natomiast w 2013 roku pomocą zostało objętych 3 318 osób z 1 382 środowisk.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj środowisk korzystających z pomocy MOPR z podziałem na rejony.

Rejon	Liczba środowisk ogółem w 2012r.	Liczba środowisk ogółem w 2013r.	Liczba gospodarstw jednoosobowych w 2012r.	Liczba gospodarstw jednoosobowych w 2013r.	Liczba rodzin w 2012r.	Liczba rodzin w 2013r.
Kozłowa Góra	30	33	7	7	23	26
Nowe Osiedle	213	249	96	99	117	150
Stare Osiedle	202	176	77	58	125	118
Piekary	253	235	109	107	144	128
Szarlej	251	249	99	110	152	139
Brzozowice- Kamień	186	140	74	66	112	74
Brzeziny Śl.	241	235	111	96	130	139
Dąbrówka Wielka	78	65	47	37	31	28
Łącznie	1 454	1 382	620	580	834	802

Wśród 1 382 objętych pomocą tut. Ośrodka środowisk zanotowano 580 gospodarstw jednoosobowych, co stanowi 41,97 % wszystkich środowisk. 802 środowiska to rodziny, w których łączna liczba osób wyniosła 2 738. Rodziny stanowią 58,03 % wszystkich objętych pomocą gospodarstw.

Z przedstawionych danych wynika, że w 2013r. ogólna liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej uległa zmniejszeniu. W 2013r. odnotowano mniejszą niż w latach ubiegłych liczbę gospodarstw jednoosobowych jak również rodzin, które korzystają ze wsparcia i pomocy finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Jak wynika z analizy statystyk z ubiegłych lat, zmiany te nie są znaczne (ok. 5%) i nie wpływają w znaczący sposób na zmianę polityki świadczeń i zakresu działań.

Liczba środowisk korzystających z pracy socjalnej w 2013r.

	2012 rok	2013 rok
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej oraz innych form pomocy	1 456	1 382
Liczba środowisk korzystających wyłącznie z pracy socjalnej	187	162

Z powyższych danych wynika, że nieznacznie spadła liczba środowisk, w których pomoc socjalna przybiera formę niepieniężną. Zmiana liczebności grupy korzystających z pracy socjalnej jako jedynej formy wsparcia odpowiada ogólnej tendencji związanej ze zmniejszeniem korzystających z pomocy. Powodem korzystania z pracy socjalnej jest przede wszystkim potrzeba rozwiązania różnego rodzaju problemów życiowych nie związanych bezpośrednio z sytuacją materialno-bytową. Dzięki szerokiej ofercie pomocowej tut. Ośrodka mieszkańcy mogą korzystać z różnych form poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego, rozwijana jest też współpraca oraz pośrednictwo z innymi instytucjami i organizacjami na rzecz klienta, kontakt z najbliższym otoczeniem klienta oraz kreowanie kontaktów społecznych.

Źródłem utrzymania klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie są najczęściej:

- świadczenia rodzinne,
- alimenty,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- dochody z prac dorywczych,
- dodatki mieszkaniowe,
- wynagrodzenie za pracę,
- zasiłki dla bezrobotnych.

Klienci tut. Ośrodka to najczęściej osoby o niskim poziomie wykształcenia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Większość z nich utrzymuje się z prac dorywczych w postaci zbiórki surowców wtórnych, węgla oraz robót budowlanych. W porównaniu z rokiem ubiegłym wskaźnik takich problemów jak ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pozostaje w dalszym ciągu na stałym, wysokim poziomie. Są to problemy dominujące wśród środowisk objętych działaniami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Ilość środowisk korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ze względu na dominujące w nich problemy w latach 2012, 2013.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2012 roku	% w stosunku do liczby ogólnej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2013 roku	% w stosunku do liczby ogólnej
Ubóstwo	913	62,80	927	67,07
Sieroctwo	1	0,06	1	0,07
Bezdomność	33	2,27	51	3,69
Bezrobocie	855	58,80	776	56,15
Niepełnosprawność	415	28,54	380	27,50
Długotrwała lub ciężka choroba	418	28,74	437	31,62
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	158	10,86	126	9,12
Alkoholizm	227	15,61	259	18,74
Narkomania	3	0,20	8	0,58
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu karnego	24	1,65	37	2,68

Jak widać w powyższej tabeli, korzystające z pomocy tut. Ośrodka środowiska mają charakter wieloprotymowy.

Charakterystyka Środowisk ze względu na dominujące w nich problemy z podziałem na dzielnice.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Kozłowa Góra	Nowe Osiedle	Stare Osiedle	Piekary	Szarlej	Brzozowice-Kamień	Brzeziny	Dąbrówka Wielka
Ubóstwo	18	111	86	187	214	93	163	55
Sieroctwo	0	0	1	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	7	4	6	9	11	12	1
Bezrobocie	20	115	76	147	152	78	151	37
Niepełnosprawność	13	88	55	56	55	40	56	17
Długotrwała lub ciężka choroba	16	81	62	80	49	47	81	21
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1	25	6	42	15	13	20	4
Alkoholizm	4	57	29	37	39	23	62	8
Narkomania	1	2	1	3	1	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu karnego	1	4	0	6	10	0	15	1

II ZADANIA WŁASNE GMINY

Przyznawanie zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych

Zasiłki celowe przyznawane są na podstawie art.8 i 39 ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009r. Dz. U. nr 175 poz. 1362 z późniejszymi zmianami) w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Najczęstszą przyczyną przyznania takiego zasiłku była potrzeba zakupu opału, leków oraz pokrycie bieżących opłat mieszkaniowych. W 2012 roku przyznano 2 390 zasiłków celowych, natomiast w 2013 roku przyznano 2 194 zasiłki.

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2012r. zmalała ogólna liczba przyznanych zasiłków celowych.

Specjalne zasiłki celowe przyznawane są w szczególnie uzasadnionych przypadkach na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej. Dominującą grupą korzystającą z tej formy pomocy są osoby długotrwale chore, niepełnosprawne, starsze. Głównym powodem przyznania tego zasiłku były koszty związane z zakupem leków, opału.

W 2012 roku przyznano 211 specjalnych zasiłków celowych, natomiast 2013 roku przyznano 165 zasiłków.

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2012r. zmalała ogólna liczba przyznanych specjalnych zasiłków celowych.

W roku 2012 na zasiłki celowe i celowe specjalne ogółem wydatkowano kwotę: 1 731.055,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy 974 685,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa 756 370,00 PLN

Wydatkowana kwota została przeznaczona na:

- dożywianie dzieci w szkołach w wysokości 197 198,00 PLN
- zasiłki celowe w wysokości 1.486 536,00 PLN
- średni koszt 1 zasiłku celowego wynosił: 622,00 PLN
- specjalne zasiłki celowe w wysokości 47 321,00 PLN
- średni koszt 1 specjalnego zasiłku celowego wynosił: 224,00 PLN.

W roku 2013 na zasiłki celowe i celowe specjalne ogółem wydatkowano kwotę: 1 834 118,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy 1 119.100,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa 715 018,00 PLN

Wydatkowana kwota została przeznaczona na:

- dożywianie dzieci w szkołach w wysokości 230 768,00 PLN
- zasiłki celowe w wysokości 1.603 350,00 PLN

Średni koszt 1 zasiłku celowego wynosił: 510,07 PLN

- specjalne zasiłki celowe w wysokości 40 529,00 PLN

Średni koszt 1 specjalnego zasiłku celowego wynosił: 245,63 PLN.

Pomoc rzeczowa

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w grudniu 2013r. zorganizował spotkanie Wigilijne dla 31 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz schorowanych. Każda z tych osób podczas spotkania wigilijnego otrzymała paczkę żywnościową . Pomoc w formie paczek żywnościowych otrzymało również 55 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz schorowanych. Ponadto w grudniu 2013r. 370 dzieci w wieku od 3 do 15 lat z rodzin najuboższych z terenu miasta otrzymało paczki ze słodyczami.
- 2) Tut. Ośrodek zaangażował się również w akcję „Piekarzanie pomagają Piekarzanom” organizowaną przez Urząd Miasta w Piekarach Śląskich. Pracownicy socjalni w listopadzie 2013r. odwiedzali rodziny potrzebujące, zgłoszone przez proboszczów parafii z terenu miasta i pozyskiwali informacje na temat form pomocy i potrzebnych rodzinie artykułów. Łącznie do Urzędu Miasta przekazano 54 protokoły potrzeb sporządzonych z rodzinami, które otrzymywały paczki od sponsorów.
- 3) W miesiącu lipcu 2013r. 10 dzieci z rodzin objętych pomocą MOPR wyjechało na kolonie letnie do Pogorzeliczy zorganizowane przez Kuratorium Oświaty w Katowicach.

Dożywianie

Ustanowiony od 2006r. program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. nr 267, poz. 2259 z dnia 29 grudnia 2005r. z późniejszymi zmianami) ma na celu wsparcie gmin w wypełnianiu zadań o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym. Program jest realizowany w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W 2012r. programem zostało objętych 3311 osób z terenu naszej gminy z czego:

- 197 dzieci do 7 roku życia
- 398 dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej

- 46 osób korzystających z posiłków w barze
- 149 osób korzystających z bezgotówkowego wydawania artykułów spożywczych wydawanych w sklepie
- 2 521 pozostałe osoby korzystające ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

W 2013r. programem zostało objętych 3 251 osób z terenu naszej gminy z czego:

- 197 dzieci do 7 roku życia
- 386 dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
- 58 osób korzystających z posiłków w barze
- 89 osób korzystających z bezgotówkowego wydawania artykułów spożywczych wydawanych w sklepie
- 2 521 pozostałe osoby korzystające ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2012r. zmalała ogólna liczba przyznanych świadczeń, natomiast liczba osób korzystających z posiłków w barze wzrosła.

Informacja o dożywianiu uczniów

Na dożywianie uczniów w roku 2012 wydatkowano kwotę 214.151,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy wydatkowano 96.718,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa na dożywianie uczniów 117.433,00 PLN

Na dożywianie uczniów w roku 2013 wydatkowano kwotę 230.768,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy wydatkowano 134 992,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa na dożywianie uczniów 95 776,00 PLN

Porównując powyższe dane z rokiem 2012 stwierdzono, że nastąpił wzrost wydatków przeznaczonych na dożywianie uczniów.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2013 roku odmówił 318 razy przyznania świadczeń z następujących powodów:

- brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej
- przekroczenie kryterium dochodowego
- marnotrawienie przyznanych świadczeń
- brak współpracy z pracownikiem socjalnym
- brak przesłanki uzasadniającej przyznanie specjalnego zasiłku celowego
- dysproporcja między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny
- przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia pieniężnego na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Pomoc osobom bezdomnym

Art. 48.2 Ustawa o pomocy społecznej wskazuje na obowiązek udzielenia osobom bezdomnym schronienia. Pomoc osobom bezdomnym przyznawana jest również w formie posiłku.

Udzielenie osobom bezdomnym pomocy w postaci schronienia następuje poprzez przyznanie miejsca w noclegowniach. Zgodnie z umową zawartą pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich a Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym w Dąbrowie Górniczej osoby bezdomne z terenu Piekar Śląskich kierowane były do noclegowni w Dąbrowie Górniczej, Kluczach i Łazach.

Poza osobami bezdomnymi, które korzystały z pomocy w formie schronienia, zanotowano również osoby bezdomne, które nie były kierowane do noclegowni ani domów dla bezdomnych. Osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na umieszczenie ich w noclegowni przebywają w większości u znajomych lub różnych miejscach na terenie naszego miasta np. ogródki działkowe. Łącznie na terenie gminy w 2013r. roku zanotowano 51 osób bezdomnych, wśród których 29 skorzystało z pomocy w formie schronienia.

Na terenie Piekar Śląskich nie funkcjonują placówki udzielające schronienia, dlatego też osoby bezdomne z naszego miasta kierowane były zgodnie z umową zawartą pomiędzy tutaj Ośrodkiem a Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym do placówek w Dąbrowie Górniczej, Kluczach i Łazach.

Główną przyczyną występowania bezdomności jest:

- eksmisja z mieszkania,
- konflikty rodzinne,
- rozpad rodziny,
- utrata mieszkania po opuszczeniu zakładu karnego.

Praca socjalna prowadzona z osobami bezdomnymi w szczególności polega na:

- motywowaniu do aktywizacji zawodowej,
- udzielaniu pomocy w postaci świadczeń pieniężnych,
- pomoc w postaci odzieży (w Klubie Integracji Społecznej),
- pomocy w uzyskaniu mieszkania,
- kierowaniu na leczenie uzależnień,
- udzielaniu porad indywidualnych,
- współpracy z ośrodkami udzielającymi schronienia dot. pomocy i monitorowania działań podejmowanych przez osoby w celu wyjścia z bezdomności.

W ramach opracowanego programu dot. osób bezdomnych stosuje się następującą procedurę:

- przyjmowanie zgłoszenia o pojawieniu się osoby bezdomnej. Informację przyjmuje każdy pracownik socjalny w punktach terenowych oraz pracownik w Dziale Pomocy Środowiskowej. Zgłoszenia przyjmowane są od osób prywatnych, instytucji, organizacji oraz osobiste zgłoszenia osób bezdomnych,
- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego z osobą bezdomną. Celem wywiadu jest rozpoznanie sytuacji rodzinnej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej osoby bezdomnej. Ustalenie powodu i okresu bezdomności,
- określenie zakresu i rodzaju działań osoby bezdomnej i pracownika socjalnego dostosowanych do potrzeb danej osoby,
- może być zawarty kontrakt socjalny pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą bezdomną,
- wydanie skierowania do noclegowni,
- monitoring sytuacji osoby bezdomnej i wywiązywania się z zawartego kontraktu.

W ramach współpracy między jednostkami udzielającymi pomocy osobom bezdomnym na terenie miasta od kilku lat działania podejmowane są zgodnie z wspólnie ustaloną, uaktualnioną dnia 7 grudnia 2012r. „Procedurą postępowania Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Policji, Straży Miejskiej, PSP oraz Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w przypadku ujawnienia się osób bezdomnych.” Celem procedury jest określenie jednolitych zasad postępowania powyższych służb w przypadku ujawnienia na terenie gminy Piekary Śląskie osób dotkniętych problemem bezdomności. Przedmiotem procedury jest opis schematu postępowania MCZK, MOPR, Straży Miejskiej, KM Policji, Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego, przychodni i szpitali w przypadku ujawnienia osoby bezdomnej oraz udzielenie jej kompleksowej pomocy poprzez skierowanie do odpowiedniej noclegowni oraz ustanowienia dla niej pracownika socjalnego. Noclegownie w związku z zawartą umową z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczyнным są przygotowane do przyjęcia wszystkich potrzebujących. Podpisanie umowy z ChSD dało MOPR-owi możliwość kierowania potrzebujących do noclegowni prowadzonych przez stowarzyszenie w Dąbrowie Górniczej, Kluczach i Łazach. Do tej ostatniej mogą być w razie potrzeby kierowane nawet matki z dziećmi.

Zgodnie z porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 roku pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i rodzin osób pozbawionych wolności tutaj. Ośrodek realizuje następującą pomoc:

	2012 rok	2013 rok
Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego	27	40
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	1	0
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego	2	1
Liczba osób, które powróciły do rodziny, środowiska po opuszczeniu zakładu karnego	24	28

Działania podejmowane w zakresie poprawy sytuacji materialnej tych osób to udzielanie świadczeń pieniężnych, zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych jak również zapewnienie schronienia, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym oraz prowadzenie pracy socjalnej. Osobom i rodzinom udzielana jest również pomoc w postaci poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia psychologicznego.

Większość osób, które opuściły zakład karny są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku lub poszukujące pracy. Najczęściej podejmują różnego rodzaju prace dorywcze bez umowy o pracę. Osoby opuszczające zakłady karne najczęściej powracają do środowiska i do mieszkań, które zajmowały przed trafieniem do zakładu karnego.

Prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 542, osobie w rodzinie której dochód nie przekracza kwoty 456 zł na osobę w rodzinie), w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy (stwierdzone dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby wskazującą, że osoba jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe).

W 2013r. pracownicy socjalni przeprowadzili 168 postępowań w celu wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, z czego:

- 1) 118 wywiadów środowiskowych zostało przekazanych do Urzędu Miasta Piekary Śląskie w celu wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 2) w 33 przypadkach nie potwierdzono prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, gdyż nie zostały spełnione warunki

określone w art. 54 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Powodem odmowy potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej było najczęściej brak zgody klienta na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego lub nie spełnienie koniecznych warunków.

- 3) 17 postępowań w sprawie wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej zostało umorzonych. Umorzenia postępowania administracyjnego następowały, gdy osoba potwierdzała fakt ubezpieczenia zdrowotnego z innego źródła.

Ponadto 10 postępowań przekazano do ośrodków pomocy społecznej w innych gminach zgodnie z miejscem zamieszkania klienta.

Przyznawanie zasiłków okresowych

W 2012 r. liczba świadczeń zasiłku okresowego wynosiła 1283. Zasiłek okresowy był przyznany z następujących powodów:

bezrobocie	1222
długotrwała choroba	24
niepełnosprawność	32
inne niż wymienione wyżej	5

W 2013 r. liczba świadczeń zasiłku okresowego wynosiła 1362. Zasiłek okresowy był przyznany z następujących powodów:

bezrobocie	1256
długotrwała choroba	69
niepełnosprawność	34
inne niż wymienione wyżej	3

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie wynosiła w 2012r. 385, a w 2013r. 384. Kwota jaka została wydatkowana na ten cel wynosiła 314.493,00 PLN w 2012r i 383.000,00 PLN w 2013 r.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2013 w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła, zarówno liczba świadczeń oraz kwota poniesionych wydatków na ten cel.

W roku 2012 wydano decyzji odmownych 8, z czego:

- 5 z przekroczenia kryterium dochodowego
- 1 z powodu dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny
- 1 z powodu marnotrawienia przyznanych świadczeń
- 1 z powodu braku współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.

Natomiast w 2013 wydano decyzji odmownych 9, z czego:

- 5 z przekroczenie kryterium dochodowego
- 1 z powodu dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny
- 3 z powodu braku współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.

Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania.

W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały 88 osób w tym ze specjalistycznych usług 25 osób.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz naszych podopiecznych świadczyło Stowarzyszenie Pomocy osobom Niepełnosprawnym Oraz Im Samym „CONVIVERE” z Katowic.

W roku 2013 na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 127.343,00 zł na którą składa się 22 868 świadczeń na rzecz podopiecznych. Cena jednostkowa za 1 godzinę usługi opiekuńczej wynosiła 5,26 zł, a specjalistycznej usługi wynosiła 7,49 zł

W roku 2013r. korzystało z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych 88 osób, to o 5 osób więcej niż w roku 2012r.

Sprawianie pogrzebu

W roku 2012 r. sprawiono pogrzeb 9 osobom, a kwota wydatkowana na wykonaną usługę wynosiła 16 323,00 zł. Natomiast w roku 2013 sprawowano pogrzeb 5 osobom. Kwotę jaką przeznaczono na sprawienie pogrzebu wynosiła 7 747,00 zł.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2013 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba pogrzebów sprawionych przez MOPR zmniejszyła się, jak również wydatki poniesione na ten cel.

Przyznawanie zasiłków stałych

Zasiłek stały przysługuje zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529,00 zł. miesięcznie.
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie (456,00 zł), a dochodem na osobę w rodzinie.

W roku 2012r. korzystało z zasiłków stałych 224 osoby, przyznano łącznie 1 998 świadczeń. Kwotę jaką przyznano na zasiłek stały wynosiła 712 221 zł. Natomiast w roku 2013r. korzystało z zasiłków stałych 225 osób, przyznano łącznie 2 168 świadczeń. Kwotę jaką przyznano na zasiłek stały wynosiła 845 024 zł.

Jest to świadczenie wypłacane w okresach miesięcznych, a jego minimalna kwota wynosi 30,00 zł, natomiast maksymalna 529,00 zł.

Porównując z rokiem 2012 stwierdzić można, że liczba osób korzystających z powyższego świadczenia była na tym samym poziomie.

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie odmówił świadczenia w formie zasiłku stałego 7 razy. Pięć odmów nastąpiło w związku przyznaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w stopniu lekkim oraz dwie w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego zawartego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej osób ubiegających się o zasiłek stały.

Praca socjalna

Od kilku lat obserwuje się duże zainteresowanie pomocą pozamaterialną w formie pracy socjalnej, poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego, czy udziału w programach pomocowych. Dlatego też tutaj Ośrodek nastawiony jest na rozszerzenie oferty pomocowej również w zakresie pracy środowiskowej. Działania takie są podejmowane przez tutaj Ośrodek i ich zakres stale się zwiększa.

Praca socjalna w środowisku obejmuje:

- Wspieranie klienta w podejmowanych przez niego działaniach zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji,
- Wsparcie emocjonalne,
- Poradnictwo prawne,
- Poradnictwo w sprawach opiekuńczo wychowawczych,
- Pomoc w sprawach związanych z przemocą domową,
- Poradnictwo dot. osób niepełnosprawnych,
- Poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- Poradnictwo socjalne dot. możliwości ubiegania się o pomoc w innych instytucjach i organizacjach pozarządowych,
- Współpracę z innymi instytucjami pomocowymi,
- Monitorowanie działań podejmowanych na rzecz klienta i rodziny.

Ciągle rozszerzające się działania pracowników socjalnych w środowiskach trudnych i problemowych wymaga podejmowania systemowych i długoterminowych działań oraz współdziałania z różnymi instytucjami i służbami pomocowymi.

Pracownicy socjalni w ramach swoich działań podejmują interwencje w środowisku przy współdziałaniu innych instytucji pomocowych. Dotyczy to głównie osób psychicznie chorych oraz rodzin, w których dochodzi do zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do dzieci.

W 2013r. na terenie miasta z udziałem pracowników socjalnych doszło do 13 interwencji związanych z ingerencją w bezpieczeństwo małoletnich dzieci. W wyniku tych interwencji w placówkach opiekuńczo-wychowawczej zostało umieszczonych 15 małoletnich, natomiast 9 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach spokrewnionych.

W 2013 podjęto szereg działań zmierzających do dalszego poszerzenia oferty wsparcia w formie pracy socjalnej zmierzającej do aktywizacji osób i środowisk społecznych, których realizacja rozpocznie się w 2014r. (w tym poprzez różnego rodzaju inicjatywy związane z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych).

Asysta rodzinna

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) nałożyła na gminę nowe zadania we wspieraniu rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących na terenie gminy jak i w systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Jeżeli rodzina ma trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych obowiązkiem gminy jest zapewnienie jej wsparcia. Zadania te w tutaj Ośrodku realizowane są przez 5 asystentów rodziny. Wsparciem asysty w Piekarach Śląskich w 2013r. objętych zostało 57 rodzin z łączną liczbą dzieci w tych rodzinach 146. Asystent rodziny pracuje z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem. W jednym przypadku Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich orzekł postanowieniem sądowym udział asysty rodzinnej w podnoszeniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Asystenci prowadzą bezpośrednią pracę z rodziną w środowisku jej życia, służąc wsparciem w wypełnianiu codziennych zadań i obowiązków. Motywuje wszystkich jej członków do aktywnego współdziałania w realizacji wspólnie stworzonego planu pracy na rzecz poprawy sytuacji życiowej rodziny. Asystent wspomaga rodzinę w podnoszeniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, zarządzaniu budżetem, zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, w znalezieniu pracy, a także dopełnianiu spraw urzędowych. Praca asystenta jest procesem długofalowym, zmierzającym do usamodzielnienia rodziny. Obserwowany jest stały wzrost zapotrzebowania na tę formę wsparcia rodziny zarówno ze zgłoszeń pracowników socjalnych jak również ze strony kuratorów sądowych.

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej jest jednostką organizacyjną MOPR, która wychodzi naprzeciw potrzebom mieszkańców Piekar Śląskich. Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej podejmują działania, w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (*reintegracja społeczna*) oraz działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (*reintegracja zawodowa*).

Liczba uczestników Klubu Integracji Społecznej.

Rok	Liczba osób, które uzyskały pomoc w KIS	Liczba osób, które zakończyły zajęcia	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie u pracodawcy	Wskaźnik osób, które podjęły pracę (w %)
2013	217	54	41	18,9

O ile celem instytucji rynku pracy jest pełne i produktywne zatrudnienie osób, o tyle celem głównym Klubu Integracji Społecznej w działaniach na rzecz osób pozostających bez pracy jest wzmocnienie oraz stworzenie warunków sprzyjających odzyskaniu zdolności do funkcjonowania klientów na rynku pracy poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i zawodowych. Wskaźnik osób, które podjęły zatrudnienie u pracodawcy w 2013 roku wyniósł 18,9%.

Klub Integracji Społecznej świadczy usługi z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej na podstawie standardu pracy socjalnej z osobami pozostającymi bez pracy oraz standardu usług Klubu Integracji Społecznej ze szczególnym uwzględnieniem treningu pracy, opracowanym przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2012 roku.

Uczestnictwo w zajęciach Klubu Integracji Społecznej jest dobrowolne. Warunkiem uczestnictwa jest realizacja kontraktu socjalnego. Okres uczestnictwa jest ustalany indywidualnie z każdym z uczestników.

Ponadto w Klubie Integracji Społecznej:

- organizowana jest zbiórka odzieży nowej i używanej, która jest przekazywana potrzebującym mieszkańcom Piekar Śląskich za okazaniem skierowania od pracownika socjalnego,
- istnieje możliwość skorzystania przez osoby indywidualne ze stanowiska komputerowego z dostępem do internetu, a pracownicy klubu oferują pomoc w nauce obsługi komputera, pisania pism i CV oraz w przeglądaniu ofert pracy w internecie,
- odbywają się zajęcia dla innych grup docelowych, między innymi rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i są pod opieką asysty rodzinnej,
- odbywają się zajęcia w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, organizowane są posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych dot. procedury Niebieskiej Kart.

Zdjęcia z zajęć kulinarnych zorganizowanych przez uczestników grupy wsparcia dla osób pozostających bez pracy w Klubie Integracji Społecznej.

Świetlica

Środowiskowa

W struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wchodzi 2 Świetlice Środowiskowe : przy ulicy Skłodowskiej 107

i przy ul. Okrzei 25. Jest to atrakcyjne i bezpieczne miejsce przeznaczone dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat. Codziennie na terenie placówki przebywa około 20 wychowanków. Dzieci ciekawie i twórczo spędzają czas wolny pod okiem zawsze chętnych do pomocy wychowawców. Celem świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stymulowanie rozwojem dziecka poprzez bezpośrednie oddziaływanie na nie oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania. Świetlica to miejsce przeznaczone na dyskusję, wymianę poglądów i opinii, naukę wzajemnego szacunku i tolerancji, przyjmowania odpowiedzialności za inną osobę. Ma ona na celu udzielenie doraźnej pomocy terapeutycznej dzieciom. Podstawowym celem działania świetlicy środowiskowej jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych w trakcie terapii zajęciowej, treningów zadaniowych i treningów umiejętności społecznych (kulinarny i czystościowy) oraz kółek zainteresowań (takich jak np. plastyczne, kulinarne, teatralne, ekologiczne).

Świetlice Środowiskowe w Piekarach Śląskich są czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00. W dni wolne od nauki (wakacje, ferie świąteczne) placówka jest czynna w godzinach od 9:00 do 13:00.

W zajęciach uczestniczą uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów. Dzieci i młodzież pochodzą z różnych rodzin, z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, z rodzin borykających z problemami finansowymi, z bezrobociem. Nie ma podziału na biedniejszych i bardziej zamożnych dzięki czemu wszyscy bardzo dobrze się tu czują nie mając dyskomfortu, że jest to świetlica tylko dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W zajęciach uczestniczą dziewczęta jak i chłopcy.

W Świetlicy Środowiskowej nr 1 zostały zrealizowane następujące zadania:

- udział w zorganizowanych imprezach świetlicowych, sportowych, kulturalnych, w wycieczkach,
- udział w zorganizowanych zajęciach: plastycznych, technicznych, muzycznych, sportowych,
- tworzenie indywidualnych planów pracy z dzieckiem, wzmocnienie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności społecznych i pozytywnych zachowań,
- występ podopiecznych z okazji „Dnia pracownika socjalnego”,
- zapewnienie dzieciom opieki po zajęciach szkolnych, stworzenie alternatywnego środowiska dla dzieci i młodzieży,
- przeprowadzenie indywidualnych rozmów terapeutycznych, profilaktyczno–ostrzegawczych, interwencyjnych,
- obserwacja dziecka podczas zajęć w grupie rówieśniczej,
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych mających na celu rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć,
- zastosowanie dyskusji, psychodramy jako środków ułatwiających wybór właściwego rozwiązania problemu,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz codziennym życiu,
- ograniczanie zagrożeń wystąpienia zachowań prowadzących do patologii społecznej poprzez wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego,
- zwracanie szczególnej uwagi na zachowanie się uczniów wobec siebie,
- organizowanie zajęć wychowawczo–profilaktycznych i sytuacji wychowawczych ukazujących pozbawione agresji kompromisowe możliwości rozwiązywania problemów,
- rozmowy na temat higieny osobistej, regularności i higieny odżywiania, szkodliwości palenia papierosów i korzystania z używek,
- organizowanie gier i zabaw ogólnorozwojowych,
- stwarzanie warunków optymalizujących osiągnięcia przez uczniów sukcesy w nauce,
- uświadomienie dzieciom znaczenia obowiązkowości i systematyczności w nauce i pracy,
- zorganizowanie pomocy koleżeńskiej,
- pomoc przy rozwiązywaniu zadań domowych,
- stworzenie możliwości kompensacji deficytów rozwojowych,
- stała współpraca z rodzicami/ opiekunami (odwiedzanie domów, sprawdzanie warunków funkcjonowania dziecka w rodzinie, włączanie rodziców/ opiekunów w indywidualne plany pomocy dziecku),
- stała współpraca ze szkołą podopiecznego: monitorowanie obowiązków szkolnych, kontakt z pedagogiem szkolnym, wychowawcą, diagnoza sytuacji szkolnej,
- stała współpraca z instytucjami wspomagającymi rodzinę w kryzysie ,
- podjęcie stałej współpracy z rodzicami/opiekunami każdego z podopiecznych Świetlicy Środowiskowej nr1,
- spotkania z rodzicami/opiekunami raz w miesiącu, a w razie potrzeby częściej,
- zapoznanie się ze środowiskiem rodzinnym oraz społecznym podopiecznych,
- motywowanie rodziców/opiekunów do zmiany postaw wobec dzieci: zwrócenie większej uwagi na formę spędzania czasu wolnego, wyznaczanie obowiązków domowych, nagradzanie, wyznaczanie kar, okazywanie zainteresowania,
- motywowanie rodziców/opiekunów (w razie potrzeby) do większego zaangażowania w sprawy związane z nauką szkolną dzieci,
- zobowiązanie rodziców do większego zaangażowania w działania wychowawcze wobec dziecka poprzez wdrożenie i egzekwowanie „karty współpracy z rodzicami/opiekunami”,
- kierowanie rodziców/opiekunów (w razie potrzeby) na konsultacje w poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- informowanie rodziców o sukcesach dzieci, a także o problemach wychowawczych, które ujawniają się podczas zajęć w świetlicy,
- próby włączenia rodziców/opiekunów w życie świetlicy ,

Zajęcia prowadzone w Świetlicy Środowiskowej nr 2:

W zajęciach uczestniczyli uczniowie ze szkoły podstawowej i gimnazjum. Młodzież pochodzi z różnych rodzin, z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, z rodzin borykających z kłopotami finansowymi,

z bezrobociem. Nie ma podziału na biedniejszych i bardziej zamożnych dzięki czemu wszyscy bardzo dobrze się tu czują nie mając dyskomfortu, że jest to świetlica tylko dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą uwzględniała zainteresowania, potrzeby i oczekiwania podopiecznych. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi : pomoc w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych, współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze. Zajęcia prowadzone były w grupach zróżnicowanych pod względem wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń.

Młodzież przez obecność w świetlicy była izolowana od środowisk patologicznych , przynajmniej na czas pobytu. Promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną.

Dzieci z pełną świadomością mogły liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb. Dzieci uczucia swe mogli eksponować poprzez wypowiedzi słowne , plastyczne. Dostarczało im to możliwości rozwijania własnego talentu , między innymi w konkursach plastycznych , współzawodnictwo sportowe podczas gier i zabaw ruchowych. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwracaliśmy na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.

W placówce prowadzone były następujące zajęcia:

- zajęcia manualne (lepienie z plasteliny, gipsu, masy solnej , ciastoliny),
- wzbogacające posiadane wiadomości , zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek , rozmowy i pogadanki z dziećmi i zabawy tematyczne, gry dydaktyczne i edukacyjne),
- kształtujące umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie i układanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, układanki, zabawy tematyczne, odrabianie prac domowych),
- wyzwalające ekspresję ruchową (zabawy ruchowe),
- zwiększające sprawność fizyczną, wyrabiające koordynację ruchów (gry i zabawy sportowe, ćwiczenia na boisku szkolnym),
- relaksujące, wyciszające (dowolne zabawy dzieci),
- zajęcia kulinarne (smażenie frytek, tostów, pieczenie ciast i ciastek, przygotowywanie sałatek).
- bajka co to takiego? Czytanie wspólnie wybranej bajki,
- zajęcia sportowe - dla wychowanków naszej świetlicy szczególnie ważne i lubiane są zajęcia sportowo-ruchowe miały one na celu usprawnić koordynację ruchową u młodszych dzieci, a u starszych ją wzmocnić. Można było zauważyć, że ruch jest ulubioną formą zajęć dla wielu uczniów, ponieważ pozwala odreagować napięcia, daje możliwość radosnego i spontanicznego "wyżycia się". Ćwiczenia ruchowe to doskonała alternatywa i odskocznia dla "siedzącego" stylu życia.

Współpracowaliśmy:

- z rodzicami,
- pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi dzięki czemu możliwa była wymiana informacji dotyczących sytuacji rodzinnej i szkolnej wychowanków,
- pracownikami Programu Aktywności Lokalnej,
- Asystą Rodzinną,
- Dziennym Domem Pomocy Społecznej ,
- Świetlicą Środowiskową nr 1 w Piekarach Śląskich,
- Miejską Szkołą Podstawową nr 12 w Piekarach Śląskich,
- Policją w Piekarach Śląskich,
- Strażą Pożarną w Piekarach Śląskich,
- Świetlicą Środowiskową „Oaza” w Radzionkowie,
- Klubem Integracji Społecznej,
- Przedszkolem nr 12 w Katowicach,
- Przedszkolem nr 5 w Piekarach Śląskich,
- Domem Pomocy Społecznej w Piekarach Śląskich,
- Liceum Ogólnokształcące w Piekarach Śląskich,
- animatorem orlika przy Liceum Ogólnokształcącym w Piekarach Śląskich,
- Domem Dziecka w Piekarach Śląskich.

Dla wychowanków jest to drugi dom, gdzie w atmosferze ciepła i miłości, szacunku, zrozumienia, bezpieczeństwa, akceptacji, pomocy i wsparcia realizuje się rozwój intelektualno-moralno-społeczny.

Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą uwzględniała zainteresowania, potrzeby i oczekiwania uczniów. Świetlica oferuje następujące formy pracy z dziećmi: pomoc w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych, współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze. Zajęcia prowadzone były w grupach zróżnicowanych pod względem wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń.

Podczas zajęć odbywały się pogadanki na temat wartości i postaw moralno-etycznych człowieka. Młodzież przez obecność na świetlicy była izolowana od środowisk patologicznych, przynajmniej na czas pobytu. Podczas zajęć zwracano uwagę na wychowanie patriotyczne i prorodzinne z naciskiem na wartość rodziny. Promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną. Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy podnosili swój poziom intelektualny, mieli możliwość rozwoju relacji społecznych, uczyli się działań przedsiębiorczych i gospodarności, odpowiedzialności za wspólne dobro.

Dzieci z pełną świadomością mogły liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb. Dzieci uczucia swe mogły eksponować poprzez wypowiedzi słowne, plastyczne. Dostarczało im to możliwości rozwijania własnego talentu, między innymi w konkursach plastycznych, współzawodnictwo sportowe podczas gier i zabaw ruchowych. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwraca się na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.

Na bieżąco nawiązywana jest współpraca w pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi dzięki czemu możliwa jest wymiana informacji dotyczących sytuacji rodzinnej i szkolnej wychowanków, to także możliwość obustronnego kontaktu w sytuacjach szczególnie trudnych (kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych).

Nawiązano również współpracę z pracownikami Programu Aktywizacji Lokalnej, Biblioteką Miejską w Piekarach Śl, oraz Szkołą Podstawową nr 1 w Piekarach Śl.

Rok 2013r. obfitował w szereg wydarzeń i występów artystyczno-wokalnych:

- W styczniu w Klubie Integracji Społecznej odbyła się zabawa karnawałowa z udziałem dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 1 i nr 2. Z okazji Dnia Babci i Dziadka nasi podopieczni mieli przyjemność zagościć w Klubie Seniora w Piekarach Śląskich. Z tej okazji przygotowali występ wokalno-taneczny oraz upominki w postaci kolorowych serc.

- W lutym podopieczni Świetlicy Środowiskowej nr 2 przyłączyli się do projektu UNICEF "Wszystkie kolory świata". Projekt ten jest odpowiedzią na drastyczną sytuację dzieci w Czadzie. Jego celem jest objęcie programem szczepień jak największej liczby dzieci w Czadzie, tak, aby ograniczyć śmiertelność dzieci spowodowaną chorobami. W ramach projektu podopieczni Świetlicy Środowiskowej nr 2 przygotowali charytatywne laleczki UNICEF, które później zostały zlicytowane na aukcji w Miejskiej Szkole Podstawowej nr 1 w Piekarach Śląskich. W lutym również nasi podopieczni wystąpili z programem wokalno-tanecznym w Klubie Seniora oraz wręczyli seniorom upominki w postaci kolorowych serc

- W czasie ferii zimowych Świetlica Środowiskowa nr 2 przygotowała ciekawą ofertę zajęć dla dzieci. Nasi podopieczni mogli spędzić czas na zajęciach plastycznych, muzycznych, tanecznych oraz sportowych. Każdy mógł odkryć swój talent i świetnie się przy tym bawić. Wspólnie ze Świetlicą Środowiskową nr 1 zorganizowaliśmy zabawę taneczną połączoną z konkursem karaoke. W ferie zimowe nie mogło zabraknąć seansów filmowych, dlatego też byliśmy w Centrum Kultury Karolinka w Radzionkowie na bajkach pt: „Mniam”, „Goryl Śnieżek w Barcelonie”, oraz „Safari”. Ferie to również czas relaksu, dlatego dzieci mogły miło spędzić czas na basenie „Julian”.

- W kwietniu dzieci ze Świetlic Środowiskowych z wielkim zapałem poczyniły przygotowania do Świąt Wielkiej Nocy. Udekorowały sale świetlicową, zrobiły kartki świąteczne, piękne kolorowe pisanki oraz koszyczki dla seniorów Dniennego Domu Pomocy Społecznej. Najwięcej jednak pracy dzieci włożyły w przygotowanie pod bacznym okiem wychowawców potraw wielkanocnych. W świątecznym nastroju wszyscy wspólnie zasiedliśmy do wielkanocnego stołu.

- W kwietniu również podopieczni Świetlicy Środowiskowej nr 2 zajęły 3 miejsce w konkursie pt "Wielkanocna ozdoba" zorganizowanym przez Miejską Szkołę Podstawową nr 1 w Piekarach Śląskich. Od kwietnia dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 2 w każdy piątek uczestniczą w zajęciach sportowych prowadzonych przez animatora orlika przy Liceum Ogólnokształcącym w Piekarach Śląskich.

- W maju dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 2 wystąpiły z pokazem tanecznym podczas Grand Prix w siatkówce plażowej. W maju również w Świetlicy Środowiskowej nr 2 odbyła się uroczystość związana z „Dniem Matki”. Dzieci uczęszczające do naszej placówki zaprosiły swoje mamy, aby wspólnie uczcić ten wyjątkowy dzień w roku. Podczas spotkania dzieci zaprezentowały przygotowany program artystyczny, wręczyły własnoręcznie wykonane upominki, oraz zaprosiły mamy na słodki poczęstunek i na wyjątkowy pokaz mody, przygotowany przez nasze podopieczne.

- w maju realizowano w Świetlicy Środowiskowej nr 1 zajęcia dydaktyczne „Maj z Scherlokkiem Holmsem” oraz zajęcia plastyczne i fotograficzne: Świetlicowa pracownia pomysłów”

- W czerwcu dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 2 odwiedzili piekarską komendę. Dzieci miały okazję dowiedzieć się, jak wygląda codzienna praca policjantów, kto odbiera telefon gdy wykręcamy numer alarmowy 112 lub 997, do czego wykorzystywane są psy służbowe w policji, co to za policjant „technik kryminalistyki” i czym się zajmuje. Podopieczni zobaczyli m.in. pomieszczenie dla osób zatrzymanych, pokój okazań oraz dyżurkę. Największe emocje wzbudził pokaz daktyloskopii oraz policyjne radiowozy. Dzieci mogły również zapoznać się z elementami osobistego wyposażenia policjantów. Na koniec najmłodszy dostali szereg wskazówek jak bezpiecznie spędzać czas wolny od zajęć. W czerwcu

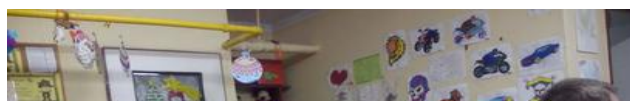
również dzieci wzięły udział w grach, zabawach oraz konkurencjach sportowych podczas „Sportowego zawrotu głowy” zorganizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich na terenie Miejskiej Szkoły Podstawowej nr 12 w Piekarach Śląskich.

Dzień sportu

Półkolonie – kręgielnia AGORA

Grillowanie z Klubem Seniora

Występy z okazji „Dnia
Pracownika Socjalnego

Wigilia – Świetli-
ca Środowiskowa nr 2

Zajęcia z wolnym powietrzem

Zajęcia sportowe – Świetlica Środowiskowa nr 2

Zajęcia sportowe na Orliku

Piknik integracyjny Świetlice Środowiskowe nr 1 i 21

Spotkanie edukacyjne z Policją

Wycieczka do ZOO - półkolonie

Zajęcia taneczne

Zajęcia artystyczne

Wy-
stęp z
okazji
„Dnia
Pracowni-
ka So-
cjalnego”

Występ z okazji „Dnia Pracownika Socjalnego”

Wyjazd do kina – ferie zimowe

Wy-

cieczka do telewizji

Wy-
cieczka
do tele-
wizji

Wizyta Mikołaja

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z obowiązującymi przepisami :

- po otrzymaniu wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami osoby ubiegającej się o miejsce w domu pomocy społecznej organ gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby wydaje decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej (bez względu na to, czy w domu pomocy społecznej jest wolne miejsce i jak długi jest okres oczekiwania na to miejsce);
- gdy w domu pomocy społecznej jest wolne miejsce organ powiatu prowadzącego dom wydaje decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej;
- w przypadku niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc organ powiatu prowadzącego dom powiadamia osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2012r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie umieścił 15 osób w domu pomocy społecznej, a oczekujących na miejsce było 33 osoby. Natomiast w 2013r. umieszczono 9 osób w domu pomocy społecznej, a oczekiwało na miejsce 31 osób. Według stanu na grudzień 2013r. liczba mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej w Piekarach Śląskich wynosiła 129 osób w tym 119 osób to mieszkańcy Piekar Śląskich. Z powyższych danych wynika, że w 2013r. umieszczonych osób w domu pomocy społecznej było mniej niż 2012r. Zmniejszyła się też liczba osób oczekujących na miejsce w domu pomocy społecznej.

Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej za 2013 rok

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie . Decyzje kierującą do Dziennego Domu Pomocy Społecznej podejmuje Dyrektor MOPR. Pracownik socjalny na wniosek osoby zainteresowanej lub innych osób za jej zgodą przeprowadza wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania, ustalając sytuację bytowo-rodzinną osoby, a następnie w drodze decyzji administracyjnej określony zostaje czasookres przyznania miejsca oraz odpłatność za wyżywienie. Wysokość odpłatności uzależniona jest od dochodu osoby. Osoby o niskim dochodzie mają zapewnione posiłki bezpłatnie. Odpłatność za wyżywienie naliczana jest zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Piekar Śląskie Nr X/110/07 z dnia 21 czerwca 2007 roku. Dzienny Dom Pomocy Społecznej swoją działalnością

obejmuje obszar Piekar Śląskich. Zapewnia pomoc osobom w wieku geriatrycznym, niepracującym osobom niepełnosprawnym oraz innym osobom mającym trudności w organizacji samodzielnej egzystencji.

Do podstawowych form tej pomocy przede wszystkim należy: organizacja wyżywienia, poprzez zapewnienie dwóch posiłków dziennie, to jest śniadania i obiadu, zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych, podniesienie samooceny, umiejętności interpersonalnych, sprawności psychofizycznej, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i użyteczności społecznej, ugruntowanie pozycji w środowisku, poszerzenie zainteresowań, utrzymywanie stosunków z rówieśnikami oraz nawiązanie nowych przyjaźni, poprawa samopoczucia, wzrost aktywności i samodzielności, udostępnienie urządzeń do utrzymania higieny osobistej.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:00 do 14:00. Podstawowym celem Dziennego Domu Pomocy Społecznej jest jak najdłuższe utrzymanie sprawności fizycznej i psychicznej przez Pensjonariuszy. Zakończenie wykonywania zawodu oraz fizjologicznie malejąca sprawność fizyczna dla wielu osób w wieku geriatrycznym jest przyczyną popadnięcia w bierność i stagnację. Przystają oni uczestniczyć w życiu społecznym, nie podejmują działalności kulturalnej. Dla wielu z Pensjonariuszy, u których świadomość własnej niepełnosprawności szła w parze z poczuciem osamotnienia i odrzucenia, pobyt w naszej placówce jest szansą na prowadzenie satysfakcjonującego ich trybu życia (bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania). Pomaga również w zaspokajaniu takich potrzeb jak potrzeba bezpieczeństwa, afiliacji oraz samorealizacji i szacunku. Dużą wagę przywiązuje się do poszanowania godności każdego z Uczestników oraz jego prawa do własnych opinii i sądów.

W Dziennym Domu Pomocy Społecznej organizowanych jest również szereg imprez okolicznościowych, tj. Wielkanoc, Wigilia, Halloween, Dzień Kobiet, Dzień Babci i Dziadka, walentynki, imieniny i urodziny Pensjonariuszy, zabawy taneczne, zajęcia edukacyjne, manualne, prelekcje tematyczne np. w zakresie bezpieczeństwa. Organizowane są również spotkania z dziećmi ze Świetlicy Środowiskowej nr 2 oraz Klubowiczami z Klubu Seniora. W razie konieczności odbywają się one również w godzinach popołudniowych. Z inicjatywy Pensjonariuszy powołano trzyosobowy zespół w celu udzielania pomocy osobom, które z przyczyn np. zdrowotnych nie mogły przyjść do Dziennego Domu Pomocy Społecznej. Pomoc ta polega na odwiedzaniu osób przebywających w szpitalu, robieniu zakupów, załatwianiu spraw urzędowych. Pensjonariusze w razie konieczności zawsze mogą liczyć na pomoc całego personelu, który aktywnie uczestniczy w codziennym funkcjonowaniu Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką nastawioną na pomoc. W sposób twórczy i kreatywny dąży do rozwiązywania bieżących problemów. Celem nadrzędnym funkcjonowania tej instytucji jest przede wszystkim dobro Pensjonariuszy.

Do podstawowych form pomocy, które zapewnia nasza placówka, należy:

1. Zapewnienie Pensjonariuszom wszelkiej możliwej pomocy i wsparcie poprzez:
 - zapewnienie wyżywienia dostosowanego do wieku i potrzeb z uwzględnieniem wymogów dietetycznych,
 - udostępnienie sprzętu (radio, telewizor, dvd, komputer), urządzeń do utrzymania higieny osobistej oraz prasy,
 - zapewnienie leków i materiałów opatrunkowych,
 - codzienny pomiar ciśnienia tętniczego,
 - pomoc w załatwianiu spraw osobistych np. uiszczenie rachunków, opłat, załatwianie wizyt lekarskich itp.
 - szeroka współpraca z pracownikami socjalnymi i pielęgniarkami środowiskowymi w zapewnieniu osobom samotnym opieki w czasie choroby, w potrzebie, wsparcia socjalnego itp.

2. Zaspokojenie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez:

- organizowanie różnorodnych imprez mających cel zarówno rozrywkowy jak i integrujący (Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Andrzejką, Mikołajki itp.),
- organizacja całonocnych wycieczek autokarowych,
- spotkanie noworoczne połączone z kolędą duszpasterską
- korzystanie z imprez w terenie.

Fot. 1 i 2 Wycieczka do Krakowa

Fot. 3 i 4 Zabawa karnawałowa

3. W ramach integracji środowiska:

- zapraszanie na wszelkie imprezy i wycieczki ludzi starszych i samotnych okolicznej dzielnicy
- organizowanie w okresie letnim pikników na świeżym powietrzu

Fot. 5 i 6 Piknik sportowy w Brzezinach Śląskich

Fot. 7 i 8 Wiosenne grillowanie Pensjonariuszy DDPS i Klubowiczów KLS

4. w ramach terapii zajęciowej:

- grupowe robótki ręczne, angażowanie osób nie mających zdolności manualnych np. do prucia czy zwijania włóczki, ale również do nauki szydełkowania
- wspólne modlitwy i śpiewy
- motywowanie do aktywnego uczestnictwa w działalności Domu, pomocy słabszym
- wspólne przygotowania do uroczystości czy Świąt tj. zdobienie pomieszczeń, ubieranie choinki, farbowanie jajek, wykonywanie pisanek itp.

Fot. 9 i 10 Zajęcia w DDPS

5. Współdziałanie z Przedstawicielami Dziennego Domu, którzy z własnej inicjatywy podjęli się działania:

- w ustalaniu potrzeb
- w ustalaniu zajęć i planów działania
- w tworzeniu rodzinnego klimatu i przyjaznych stosunków międzyludzkich
- w aktywizowaniu do czynnego udziału Pensjonariuszy w działalności tutejszego Dziennego Domu.

Aktualnie z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej korzysta 29 Pensjonariuszy. Są wśród nich osoby, które korzystają wyłącznie z posiłków, aktualnie to 3 osoby, gdyż sytuacja zdrowotna nie pozwala im na osobiste korzystanie z placówki. Dom zapewnia dwa posiłki dziennie (śniadanie i obiad). Średni koszt osobodnia w roku 2013 wyniósł ok. 8,56 zł.

Koszt osobodnia wyliczany jest na podstawie rozchodu środków żywności, który następnie jest dzielony przez sumę dni roboczych w danym miesiącu. Koszt jaki ponosi Pensjonariusz uzależniony jest od ilości dni jego obecności w Ośrodku.

Obecni uczestnicy Dziennego Domu to przeważnie osoby starsze pozostające we własnych mieszkaniach. Najczęściej są to osoby samotne bądź też utrzymujące sporadyczny kontakt z rodziną, dlatego dogodną opieką nad nimi jest właśnie Dzienny Dom Pomocy Społecznej. Podopieczni Dziennego Domu aktywnie uczestniczą w życiu Domu, organizowanych zajęciach oraz imprezach okolicznościowych. Oprócz zaspokojenia podstawowych potrzeb staramy się również zapewnić komfort samego pobytu w budynku. W związku z tym w miesiącu wrześniu przeprowadzono gruntowny remont Ośrodka.

W ciągu całego roku Dzienny Dom współpracował z Klubem Seniora. Oba te ośrodki są przeznaczone dla Seniorów, aczkolwiek okazało się, iż potrzeby uczestników w obu ośrodkach są zgoła odmienne.

Wszystkie formy proponowanych zajęć zarówno w Dziennym Domu jak i Klubie Seniora miały wspólny cel, jakim było zapobieganie izolacji społecznej, minimalizacji objawów negatywnych i podnoszenie jakości życia. W Dziennym Domu staraliśmy się osiągnąć założone cele poprzez uczenie się funkcjonowania w grupie, poprawę komunikacji poprzez zrozumienie relacji występujących w najbliższym otoczeniu i środowisku społecznym. Praca w tym kierunku jest naszym celem strategicznym i cały czas staramy się ją kontynuować.

Sprawozdanie z działalności Klubu Seniora za 2013 rok

Klub Seniora istnieje w Piekarach Śląskich od 17 grudnia 2012 roku. W minionym roku obchodził swoją pierwszą rocznicę działalności. Nadzór nad Klubem pełni Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich. Placówka otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 16.00. Początkowo Klub funkcjonował do godziny 14.00 ale ze względu na prośbę Klubowiczów skierowaną do Pana Prezydenta Stanisława Korfanteo od maja 2013 klub działa w godz. od 10.00 do 16.00 co wiązało się z wielką radością uczestników ze względu na to, że dłużej mogli być w swoim towarzystwie. Klub działa na mocy własnego regulaminu, według którego została powołana Rada Klubu, składająca się z trzech osób: przewodniczącego i dwóch członków wybranych przez Klubowiczów.

Był to ważny rok w funkcjonowaniu Klubu gdyż dopiero piekarscy seniorzy przekonywali się do tego miejsca. Klub na dzień dzisiejszy ma 25 zadeklarowanych członków z różnych dzielnic naszego miasta. Klub stał się miejscem spotkań towarzyskich. Zawiązało się w nim wiele znajomości i przyjaźni.

W ramach działalności placówki prowadzona jest gimnastyka, nauka podstaw obsługi komputera, podstawy języka angielskiego oraz zajęcia z arteterapii.

Rok 2013 obfitował w wiele wydarzeń towarzyskich. Pierwszym z nich były obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka. W tym dniu Klubowicze gościli dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 2, które przygotowały specjalny występ dla seniorów oraz własnoręcznie wykonane upominki.

Fot.1 Występ dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 2 w ramach Dnia Babci i Dnia Dziadka.

Fot. 2 Obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka w Klubie Seniora.

W marcu obchodziliśmy swoje pierwsze święta Wielkanocne. W klubowej kuchni powstały babki oraz tzw."ciasto szczęścia" a Klub został przystrojony w własnoręcznie wykonane akcenty świąteczne tj. kurki, zajączki i kolorowe pisanki.

Fot. 3 Bukiet z bazi przystrojony w ręcznie wykonane przez Klubowiczów ozdoby świąteczne.

Klubowicze biorą udział również w inicjatywach poza klubowych. W 2013 roku Klub wystawił swój własnoręcznie wykonany latawiec w zawodach organizowanych na Kopcu Wyzwolenia w ramach Pikniku z Latawcem. Klubowy latawiec został doceniony przez organizatorów i zdobyliśmy nagrodę specjalną.

Seniorzy należący do Klubu są również osobami bardzo aktywnymi i lubiącymi wyzwania. Klubowicze mają na swoim koncie udział już w kilku imprezach sportowych organizowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Piekarach Śląskich. Drużyna Klubu Seniora wzięła udział w zawodach strzeleckich oraz petanque w ramach Piekarskich Spotkań Majowych. Na 11 drużyn biorących udział w zawodach Klub zajął chwalebne V miejsce w Zawodach Strzeleckich Ugrupowań Politycznych i Społecznych oraz Środowisk Branżowych. Wyjątkową niespodzianką było zdobycie II miejsca dla najlepszego strzelca przez naszą klubowiczkę. Korzystając z zaproszenia Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Piekarach Śląskich klubowicze mieli okazję wziąć udział w pierwszym turnieju Disk Golfa. W zawodach poza klubowiczami udział wzięli również uczniowie z Miejskiej Szkoły Podstawowej nr 9 w Piekarach Śląskich. Klub Seniora, który wystawił w zawodach 2 drużyny zdobył zasłużone III oraz IV miejsce.

Poza różnego typu zawodami sportowymi Seniorzy systematycznie biorą udział w gimnastyce, która cieszy się dużą popularnością. Popularny jest również Nordic-Walking.

Fot. 4 Klub Seniora oraz uczniowie z Miejskiej Szkoły Podstawowej nr 9 podczas pierwszego turnieju Disc-Golfa

Fot. 5 Klubowicze podczas odchodów Dnia Matki. Zabawa w kalambury

W Klubie Seniora Klubowicze mieli okazję pierwszy raz uroczystie świętować niezwykle ważne święto jakim jest "Dzień Matki". Ponieważ poza byciem babciami Panie są również mamami. Takim obchodom zawsze towarzyszą jakieś gry i zabawy we wspólnym gronie.

Uczestnicy Klubu Seniora integrują się również z Pensjonariuszami Dziennego Domu Pomocy Społecznej. W roku 2013 odbyły się dwa wspólne grille dla wszystkich seniorów. W lipcu Klubowicze i Pensjonariusze pojechali na pierwszą wspólną wycieczkę do Krakowa.

Fot. 6 Pensjonariusze oraz Klubowicze podczas

Fot. 7 Grill Seniorów w ogrodzie Dziennego Domu Pomocy Społecznej

wspólnego grillowania

Pomocy Społecznej

Fot. 8 Klubowicze i Pensjonariusze podczas wycieczki do Krakowa

Klub Seniora gościł w swoich progach również funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Piekarach Śląskich, którzy odwiedzili nas 3 razy w ramach programu „Bezpieczny Senior w Piekarach Śląskich”. Klubowicze zostali poinformowani jak przestrzegać się przed złodziejami, którzy oszukują osoby starsze metodą na tzw. „wnuczka”. Funkcjonariusze podkreślili jak ważne jest reagowanie na popełniane przestępstwa. Seniorzy mogli podzielić się również swoimi własnymi doświadczeniami oraz poglądami w tym temacie.

Fot. 9 Spotkanie z policją w ramach programu „Bezpieczny Senior w Piekarach Śląskich”

W Klubie obchodzone były również Halloween oraz Andrzejki, oba święta wniosły tyle radości i uśmiechu, że zdecydowanie wpiszą się w Klubową tradycję.

Fot. 10 Lanie wosku podczas Andrzejek

Fot. 11 Obchody święta Halloween

Dnia 14 listopada obchodzony jest Światowy Dzień Seniora. Jest to święto jeszcze nadal mało popularne w naszym kraju, aczkolwiek uczestnicy Klubu Seniora oraz Pensjonariusze Dziennego Domu Pomocy Społecznej postanowili hucznie uczcić ten dzień. Wszyscy zebrali się w siedzibie Klubu Seniora aby wspólnie biesiadować. Było dużo tańca i śmiechu. Miła atmosfera udzieliła się wszystkim gościom.

Fot. 12 Wspólne biesiadowanie Klubowiczów i Pensjonariuszy podczas obchodów Świątowego Dnia Seniora

Fot. 13 Potańcówka z okazji Świątowego Dnia Seniora

Rok 2013 zakończyły obchody Bożego Narodzenia. Przy akompaniamencie kolęd Seniorzy obchodzili pierwszą wspólną Wigilię. Było to podwójne święto, gdyż Klub Seniora 17 grudnia obchodził pierwszy rok swojej działalności. Uroczystość uświetnił swoją obecnością pan Prezydent Stanisław Korfanty. Wspólną modlitwę poprowadził ksiądz Bronisław Gawron. Nie zabrakło również Dyrekcji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Klubowicze byli bardzo zadowoleni z kolacji wigilijnej i wspólnie śpiewanych kolęd.

Fot. 14 Obchody Wigilii w Klubie Seniora

Fot. 15 Uczestnicy Klubu Seniora

III ZADANIA ZLECONE GMINIE

1. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przysługują zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi specjalistyczne na rzecz naszych podopiecznych świadczył Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczo – Opiekuńczy Alicja Kluczna z Dąbrowy Górniczej.

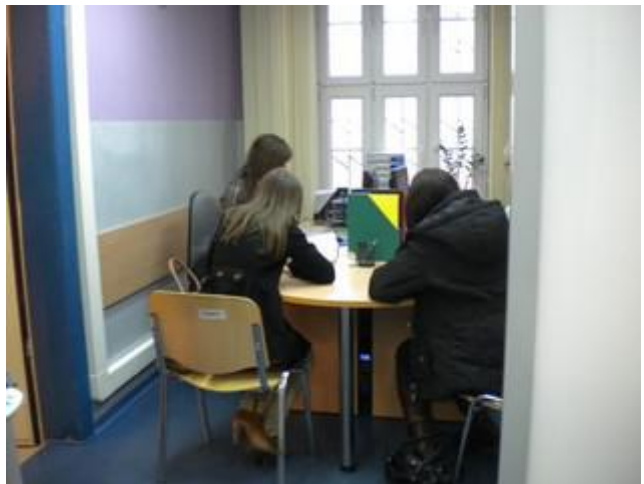
W roku 2012r. skorzystało 19 osób. Wydatki z tego tytułu wynosiły 82 208zł na które składało się 6 283 świadczeń. Cena jednostkowa za godzinę usługi wynosiła 12,98zł. Natomiast w roku 2013r. skorzystało 20 osób. Wydatki z tego tytułu wynosiły 70 134 zł na które składało się 6 909 świadczeń. Cena jednostkowa za godzinę usługi wynosiła 9,25 zł.

Porównując ze sobą lata 2012 i 2013 stwierdza się, że nastąpił niewielki wzrost ilości osób korzystających z powyższych świadczeń.

2. Świadczenia rodzinne

Jedną z wielu form pomocy finansowej przyznawanej przez MOPR w Piekarach Śląskich są świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia te realizowane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Realizacja powyższych zadań ma miejsce w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych oraz o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Prawo do świadczeń ustalane jest na wniosek osoby zainteresowanej, który składa się w Dziale Świadczeń Rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz wprowadzony od 1 stycznia 2013 roku specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Jednym z warunków otrzymania zasiłku rodzinnego jest spełnienie kryterium dochodowego. Kryterium dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne i wynosi 539 zł na osobę w rodzinie lub odpowiednio 623 zł jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Wysokość zasiłku rodzinnego kształtuje się następująco:

77 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,

106 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,

115 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka - 1000 zł jednorazowo;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400 zł miesięcznie;
- 3) samotnego wychowywania dziecka – 170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego - 80 zł miesięcznie;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 60 zł na dziecko do 5 roku życia, 80 zł na dziecko od 5 do 24 roku życia;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego - 100 zł jednorazowo;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 90 zł na internat czy stancję lub 50 zł na dojazd do szkoły.

Aby skorzystać z dodatków należy przede wszystkim mieć ustalone prawo do zasiłku rodzinnego oraz do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie innych warunków związanych z tytułem przyznania dodatku. Nic nie stoi na przeszkodzie aby pobierać kilka rodzajów dodatków jednocześnie.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny - 153 zł miesięcznie, świadczenie przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz w związku z osiągnięciem 75 roku życia (tylko w sytuacji gdy nie przysługuje dodatek pielęgnacyjny z ZUS);
- 2) świadczenie pielęgnacyjne – do 30 czerwca 2013 – 520 zł miesięcznie, od 1 lipca - 620 zł miesięcznie – świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Od 1 stycznia 2013r. uległy zmianie zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Ustawodawca znacząco zawężył krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego poprzez zapis dotyczący powstania niepełnosprawności nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia. W związku z tym niektóre osoby, które miały przyznane świadczenia pielęgnacyjne na podstawie przepisów ustawy sprzed nowelizacji utraciły te świadczenia. Ponadto podobnie jak w roku ubiegłym, również w 2013r. Rada Ministrów stanowiła różne programy rządowe, na podstawie których wypłacano dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego.
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy – 520 zł miesięcznie, jest to nowy rodzaj świadczenia opiekuńczego który został wprowadzony od 1 stycznia 2013r. Ustawodawca, aby znacząco zmniejszyć wydatki na świadczenia opiekuńcze wprowadził kryterium dochodowe w wysokości 623 zł na osobę w rodzinie, a ponadto wymusił na wnioskodawcach bezpośrednią rezygnację z zatrudnienia, w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Od momentu obowiązywania specjalnego zasiłku opiekuńczego w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zostały złożone 4 wnioski, na które zostały wydane 4 decyzje odmowne.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczana jest również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł. Od 1 stycznia 2013 roku prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł netto na osobę w rodzinie. Na dzieci, które urodziły się w 2012r., a rodzic złożył wniosek w 2013r. kryterium nie obowiązywało.

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2012 i 2013 przedstawiała się następująco:

L.p	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		Wydatkowana kwota zł	
		2012	2013	2012	2013

1.	Zasiłek rodzinny	27174	27318	2326104	2678150
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	12168	11766	1616081	1478015
3.	Urodzenie dziecka	137	148	137000	148000
4.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1001	813	393101	307015
5.	Samotne wychowywanie dziecka	1739	1687	353070	296390
6.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	4053	4081	324240	326480
7.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	2262	2262	174200	176940
8.	Rozpoczęcie roku szkolnego	1683	1652	168300	165200
9.	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1293	1123	66170	57990
10.	Zasiłki rodzinne z dodatkami razem	39342	39084	3942185	4156165
11.	Zasiłki pielęgnacyjne	18514	18262	2832642	2794086
12.	Świadczenia pielęgnacyjne	1996	1897	1030970	1148238
13.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka tzw. „becikowe”	512	389	512000	389000
14.	Ogółem	60364	59632	8317797	8487489

Ogółem w 2013r. ze świadczeń rodzinnych korzystało około 2310 rodzin, tj. o 0,95% mniej niż w 2012r. Łącznie wypłacono 59 632 świadczeń. Na ich realizację przeznaczono 8 487 489zł czyli o 0,98% więcej niż w roku ubiegłym. Jest to związane między innymi z faktem, iż wzrosła wysokość zasiłku rodzinnego i świadczenia pielęgnacyjnego.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje również zadania związane z wypłatą świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W roku, którego dotyczy sprawozdanie wypłacono łącznie 6330 świadczeń alimentacyjnych dla 339 rodzin na łączną kwotę 2 273 760 zł. W stosunku do roku ubiegłego liczba rodzin pozostała bez zmian tj. 311, natomiast wzrosło średnie wypłacane świadczenie z 349 zł do 360 zł.

W związku z prowadzonym postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych, których na terenie miasta jest około 200, podjęto następujące działania:

- przekazano 294 informacje komornikowi sądowemu
- zobowiązano 64 dłużników do zarejestrowania się w urzędzie pracy
- zwrócono się ze 125 wnioskami do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużników
- wystąpiono z 43 wnioskami do prokuratury o ściganie z art. 209 kk
- skierowano 40 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy

Analizując działalność tutejszego Działu należy zauważyć, iż w roku 2013r. nastąpiły duże zmiany w aktach prawnych na podstawie których jest przyznawana i wpłacana pomoc w postaci świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Jak wcześniej wspomniano od stycznia zostało wprowadzone kryterium dochodowe warunkujące nabycie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Również od stycznia zmieniły się zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, wprowadzono specjalny zasiłek opiekuńczy. Do końca lutego 2013r. Organ zobowiązany był powiadomić osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne o fakcie wygaśnięcia z dniem 30 czerwca wszystkich decyzji przyznających. Osoby te chcąc ubiegać się o świadczenie na nowych już zasadach zobowiązane były złożyć wniosek. Znacząca ilość osób takich wniosków nie składała, zdając sobie sprawę, iż nie spełniają przesłanek do ubiegania się o świadczenia.

Obecnie, w związku z dużym niezadowoleniem opiekunów osób wymagających opieki oraz wyrokiem Trybunału

Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r. trwają prace legislacyjne mające na celu przywrócenie świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących w 2012r.

4. Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Składki te opłacane są od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia. W 2013r. za 38 osób opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne, natomiast za 124 osoby opłacono składki na ubezpieczenie społeczne. Wydatki na ten cel wyniosły 409 155 zł.

Osobie uprawnionej do świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku stałego przysługują świadczenia zdrowotne na zasadach określonych w ustawie o ubezpieczeniu zdrowotnym oraz ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ilość osób i liczba składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Rodzaj świadczenia	2012			2013		
	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem
Świadczenie pielęgnacyjne	55	561	20 874	38	458	22 902
Zasiłek stały	196	1 770	59 733	191	1 915	69 566
Razem:	251	2 331	80 607	229	2 373	92 468

Na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązki opłacania składek emerytalno-rentowych podlegają niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Ilość osób i liczba składek na ubezpieczenie społeczne.

Rodzaj świadczenia	2012			2013		
	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem
Świadczenie pielęgnacyjne	145	1661	205 333	124	2589	386 253

IV ZADANIA POWIATOWE

I. Piecza zastępcza

Pieczka zastępcza

Zgodnie z art. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przez system pieczy zastępczej należy rozumieć „zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców”. Zadaniem powiatu, w tym miasta Piekary Śląskie, jest organizowanie pieczy zastępczej sprawowanej w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez jego rodziców biologicznych. Piecza zastępcza może przybrać formę:

Rodzinną;

Instytucjonalną.

Pieczka zastępcza z założenia powinna być formą tymczasową, to jest sprawowaną w sytuacji, kiedy dziecko nie może znajdować się pod opieką rodziny naturalnej ze względu na przeżywane trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych aż do czasu ich ustania, a nie dłużej niż do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Optymalnym wydaje się być zapewnianie opieki i wychowania dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym w:

- Rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- Rodzinie zastępczej niezawodowej;
- Rodzinie zastępczej zawodowej, w tym pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego lub specjalistycznej;
- Rodzinnym domu dziecka.

Kiedy nie jest to możliwe, należy rozważyć sprawowanie pieczy zastępczej poprzez formy instytucjonalne, to jest:

- Placówki opiekuńczo- wychowawcze;
- Regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne;

- Interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Na terenie miasta Piekary Śląskie działalność placówki opiekuńczo - wychowawczej typu wielofunkcyjnego realizuje Dom Dziecka.

Zgodnie z art. 35 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, a w przypadku pilnej konieczności na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka. Ponadto rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz placówka opiekuńczo- wychowawcza typu interwencyjnego przyjmują dziecko w przypadku, gdy zostało ono doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną. W naszym mieście w 2013 roku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej odbywały się w oparciu o postanowienia sądowe oraz w trybie interwencyjnym. W wyniku wydania przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach postanowień do rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej na terenie powiatu trafiło 30 dzieci. 4 postanowienia sądowe dotyczące umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej nie zostały zrealizowane, z powodu braku wolnych miejsc w placówkach.

W 2013 roku w systemie pieczy zastępczej znajdowało się 190 dzieci, co stanowi porównywalną liczbę do 187 dzieci w roku 2012. 106 dzieci z ogółu dzieci w pieczy zastępczej przebywało w formach rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:

- 54 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenie powiatu;
- 3 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych poza terenem powiatu;
- 23 dzieci w rodzinach niezawodowych na terenie powiatu;
- 18 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych poza terenem powiatu;
- 3 dzieci w rodzinach zawodowych na terenie powiatu;
- 5 dzieci w rodzinach zawodowych poza terenem powiatu.

84 dzieci, w porównaniu z 70 dziećmi w roku 2012, przebywało w formach instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym:

- 61 dzieci w Domu Dziecka w Piekarach Śląskich,
- 23 dzieci w placówkach poza terenem powiatu.

Z zestawienia wynika, iż większa część dzieci przebywała w rodzinnych formach pieczy zastępczej, co pozostaje w zgodzie z optymalnymi założeniami dotyczącymi zapewniania opieki i wychowania dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. W rodzinach zastępczych przebywało mniej dzieci niż miało to miejsce w 2012 roku, co wynikało z faktu uzyskania pełnoletności przez dorastającą młodzież. Niestety wzrosła liczba dzieci umieszczonych w formach instytucjonalnych.

Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Pełnienie tej funkcji może zostać powierzone małżeństwu lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, którzy spełniają wymogi zawarte w art. 42 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2013 roku w wyniku prowadzonej kampanii propagującej ideę rodzicielstwa zastępczego, mającej na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępczych, pod nazwą „Rodzina nie może być tylko ulotnym marzeniem”, do Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną zgłosiło się 13 rodzin zainteresowanych pełnieniem powyższej funkcji, w tym 6 par małżeńskich oraz 7 osób samotnych lub pozostających w związku nieformalnym. Pracownicy Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dokonali analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów poprzez wizytę w środowisku domowym oraz zgromadzenie dokumentacji (zaświadczenia lekarskie, zaświadczenia o dochodach, opinie szkolne dzieci). 6 rodzin wzięło udział w specjalistycznej diagnozie psychologiczno- pedagogicznej.

Ogólna liczba rodzin zastępczych, pełniących swoją funkcję w 2013 roku na terenie miasta Piekary Śląskie, wyniosła 64, podczas gdy w 2012 roku było to 68 rodzin. Główną przyczyną spadku liczby rodzin zastępczych było opuszczanie tej formy pieczy zastępczej przez osoby usamodzielniające się, a co za tym idzie ustanie z mocy prawa funkcji rodziny zastępczej.

W 2013 roku funkcjonowały:

- 1) 44 rodziny zastępcze spokrewnione, w tym 37 z jednym dzieckiem, 4 z dwójką dzieci, 3 z trójką dzieci;
- 2) 19 rodzin zastępczych niezawodowych, w tym 16 z jednym dzieckiem, 2 z dwójką dzieci, 1 z trójką dzieci;
- 3) 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna z trójką dzieci.

Liczba dzieci umieszczonych w roku kalendarzowym 2013 w rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła 6, co oznacza spadek w porównaniu z rokiem kalendarzowym 2012, kiedy to umieszczono 8 dzieci.

Rodziny zastępcze obejmowane są na ich wniosek opieką Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania Koordynatora określa art. 77 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie Piekar Śląskich w 2013 roku opieką Koordynatora było objętych 20 rodzin zastępczych, w tym 15 rodzin zastępczych spokrewnionych i 5 rodzin zastępczych niezawodowych. 1 rodzina zastępcza niezawodowa ustąpiła z mocy prawa wskutek śmierci rodzica zastępczego. Rodziny zastępcze uzyskały pomoc w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Wsparcie przybierało formę pracy socjalnej, konsultacji indywidualnych dla rodziny zastępczej, konsultacji indywidualnych dla dzieci i młodzieży, konsultacji rodzinnych, konsultacji wychowawczych i interwencji kryzysowych. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej przygotowywał we współpracy z rodziną zastępczą „Plany pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej”.

Świadczenia dla rodzin zastępczych

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania

w kwocie:

- 660,00 złotych miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1000,00 złotych miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinie zastępczej zawodowej

pomniejszone o 50% dochodu dziecka.

W 2013 roku liczba wszystkich świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wyniosła 955 na łączną kwotę 702 713,08 złotych, w tym:

- Rodziny zastępcze spokrewnione: 644 świadczeń w kwocie 414 745,11 złotych;
- Rodziny zastępcze niezawodowe: 275 świadczenia w kwocie 251 967,97 złotych;
- Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna: **36** świadczenia w kwocie 36 000,00 złotych.

W 5 rodzinach zastępczych na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przyznano dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Suma 75 świadczeń dała łączną kwotę 15 990,47 złotych w roku 2013.

Ponadto w oparciu o Zarządzenie nr ORO.0050.321.2012 Prezydenta Miasta Piekary Śląskie z dnia 12 czerwca 2012 roku w sprawie przyjęcia zasad przyznawania świadczeń wynikających z art. 83 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym w 2013 roku przyznano:

- 30 dofinansowań do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia w łącznej wysokości 7 500,00 złotych;
- 3 świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka w łącznej wysokości 3 750,00 złotych;

Nie udzielono świadczeń na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.

Rodzina zastępcza specjalistyczna otrzymała środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego w łącznej kwocie 4 296,38 złotych. Przysługiwało jej wynagrodzenie w wysokości 3 132,92 złotych miesięcznie, co w 2013 roku złożyło się na sumę 37 595,00 złotych.

Łączna kwota wszystkich świadczeń pieniężnych w ramach rodzinnych form pieczy zastępczej w roku 2013 wynosiła 734 249,93 złotych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie miasta Piekary Śląskie, tak jak w 2012 roku, całodobową opiekę i wychowanie zapewniała dzieciom jedna placówka opiekuńczo- wychowawcza, to jest Dom Dziecka w Piekarach Śląskich. Spośród ogólnej liczby 84 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 23 dzieci przebywało w 10 placówkach poza terenem powiatu. W 2012 roku 69 dzieci pozostawało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 23 dzieci przebywało w 6 placówkach poza terenem powiatu. Oznacza to zwiększenie liczby placówek poza naszym terenem, do których trafiły dzieci oraz większą liczbę dzieci przebywających w Domu Dziecka w Piekarach Śląskich.

Liczba dzieci umieszczonych w roku kalendarzowym 2013 w instytucjonalnej pieczy zastępczej wyniosła 24, w tym 5 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo- wychowawczej poza terenem Piekar Śląskich. Oznacza to znaczący przyrost w porównaniu z rokiem kalendarzowym 2012, kiedy to umieszczono 7 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2013 roku utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie powiatu i poza terenem powiatu dało sumę w wysokości 2 917 819,56 złotych. W 2012 roku kwota ta wynosiła 3 347 613,00 złotych. Dostrzega się spadek kosztów utrzymania dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej pomimo większej liczby dzieci przebywających w placówkach.

Osoby usamodzielniane opuszczające różne formy pieczy zastępczej

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo- wychowawczą, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przysługują pomoc na:

- Kontynuowanie nauki;
- Usamodzielnienie;
- Zagospodarowanie

oraz udziela się pomocy w uzyskaniu:

- Odpowiednich warunków mieszkaniowych;
- Zatrudnienia.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie i realizowanie indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia i zatwierdzonego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich.

Ogólna liczba osób usamodzielnianych w roku 2013 wyniosła 81, w tym 49 osób z rodzinnej pieczy zastępczej i 32 osoby z instytucjonalnej pieczy zastępczej. W porównaniu z rokiem 2012, kiedy osób usamodzielnianych było 73, należy zwrócić uwagę na osiąganie pełnoletności przez kolejne roczniki dzieci umieszczonych w systemie pieczy zastępczej w latach wcześniejszych. Tendencja wzrostowa wymusza konieczność zabezpieczenia większych środków na pomoc w formie finansowej. Wszystkie 81 osób usamodzielnianych posiadało indywidualny program usamodzielnienia. Tylko 5 osób usamodzielnianych nie realizowało programu. W 2013 roku 59 osób usamodzielnianych kontynuowało naukę w szkole lub w uczelni, w tym 38 osób, które opuściły rodziny zastępcze, 19 osób z placówek opiekuńczo- wychowawczych, 1 osoba z młodzieżowego ośrodka wychowawczego oraz 1 osoba ze schroniska dla

nieletnich. Indywidualny program usamodzielnienia zakończyły w 2013 roku 4 osoby usamodzielniane (2 z rodziny zastępczej, 2 z placówek opiekuńczo- wychowawczych). Po raz pierwszy program opracowano wspólnie z 13 osobami usamodzielnianymi, które ukończyły pełnoletność w 2013 roku.

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosiła odpowiednio 494,10 zł i 500,00 zł miesięcznie, i przysługiwała w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego lub roku akademickiego. W 2013 roku zrealizowano 589 świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 291 785,00 złotych- 379 świadczeń przyznano wychowankom rodzin zastępczych, 204 świadczenia wychowankom placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz 6 świadczeń wychowankom opuszczającym placówki na podstawie Ustawy o pomocy społecznej. Odnotowano wzrost powyższej liczby oraz kwoty świadczeń w związku ze wzrostem liczby osób usamodzielnianych kontynuujących naukę w ciągu całego okresu sprawozdawczego w porównaniu z rokiem 2012 oraz z powodu zmian, jakie wprowadziła Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to jest przyznaniem prawa do pomocy na kontynuowanie nauki niezależnie od dochodu osoby usamodzielnianej.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosiła:

- 3 300,00 złotych dla osoby opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną, kiedy przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- Dla osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową lub placówkę opiekuńczo- wychowawczą: 6 600,00- jeśli przebywała w pieczy zastępczej powyżej 3 lat, 3 300,00- jeśli od 2 do 3 lat, 1 650,00- jeśli poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres jednego roku.

W 2013 roku przyznano 11 świadczeń dla 11 osób usamodzielnianych w łącznej kwocie 56 028 złotych.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w kwocie nie wyższej niż 4 500,00 złotych, a w przypadku osoby usamodzielnianej niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym w kwocie nie wyższej niż 4 941,00 złotych. W 2013 roku wypłacono 8 osobom usamodzielnianym pomoc na zagospodarowanie w łącznej wysokości 35 835,50 złotych.

Na rzecz osób usamodzielnianych prowadzono pracę socjalną, motywowano do aktywnego poszukiwania pracy oraz udzielano pomocy w opracowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia.

Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę, za którą odpowiadają solidarnie. Opłata ta jest ustalana w drodze decyzji w wysokości:

- przyznanych rodzinie zastępczej świadczeń oraz dodatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka;
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Na wniosek lub z urzędu, uwzględniając Uchwałę Rady Miasta Piekary Śląskie nr XV/223/12 z dnia 23 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka lub osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, Prezydent może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2013 roku ogólna liczba decyzji dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 309 w porównaniu z 326 decyzjami wydanymi w 2012 roku, w tym:

- 159 decyzje dotyczyły pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (173 w 2012 roku);
- 150 decyzji dotyczyło pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (153 w 2012 roku).

Spośród 309 decyzji wydanych w roku ubiegłym, 141 stanowiły decyzje odstępujące od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, 91 decyzji to decyzje ustalające odpłatność rodzicom biologicznym natomiast pozostałe 77 to decyzje innego typu np. uchyleń, zmiany itp.

Na podstawie dokonanej analizy należy zauważyć, iż liczba decyzji w 2013 roku nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu z 2012 rokiem. Większa część wydanych decyzji (tj. 141 decyzji) w przeciwieństwie do roku poprzedniego (tj. 93 decyzje) to decyzje odstępujące od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Od roku 2012, czyli po wejściu w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, aby skorzystać z ulgi w formie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej należy złożyć stosowny wniosek. W roku 2012 znaczna część rodziców biologicznych nie złożyła takiego wniosku, gdyż nauczani doświadczeniem z lat ubiegłych oczekiwali na pracownika socjalnego, który do tej pory zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej przeprowadzał z nimi wywiad środowiskowy, na podstawie którego wydawano stosowną decyzję administracyjną. Efektem tego był fakt, że znaczna część wydanych w 2012 roku decyzji to decyzje ustalające odpłatność. W roku 2013 sytuacja ta uległa jednak zmianie. Znaczna część rodziców biologicznych złożyła w tut. Ośrodku stosowny wniosek dzięki czemu po spełnieniu warunków zawartych w Uchwale Rady Miasta Piekary Śląskie nr XV/223/12 z dnia 23 lutego 2012 roku mogli skorzystać z ulgi w formie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Inne działania realizowane przez Dział Opieki nad Dzieckiem i Rodziną

Dział Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w 2013 roku

podejmował liczne działania mające na celu:

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;
2. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej;
3. Wspieranie funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie miasta Piekary Śląskie;
4. Pomoc i wsparcie osób usamodzielnianych z rodzinnymi i instytucjonalnymi formami pieczy zastępczej.

- Prowadzono kampanię społeczną pod nazwą „**Rodzina nie może być tylko ulotnym marzeniem**”, która promowała rodzicielstwo zastępcze w środowisku lokalnym i była stałym elementem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich. W ramach kampanii zamieszczano informacje w mediach lokalnych (radio, prasa, telewizja). Rozprowadzono ulotki i plakaty. Zamieszczano informacje na stronie internetowej www.mopr.piekary.pl.
- W dniu 8 czerwca 2013 roku po raz szósty zorganizowano „**Piknik rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego**”. W spotkaniu uczestniczyły rodziny zastępcze wraz z umieszczonymi w nich dziećmi oraz przedstawiciele środowiska lokalnego, wśród których znaleźli się także kandydaci na rodziców zastępczych. Piknik obfitował w wiele atrakcji. Dla najmłodszych dzieci przygotowano zabawy ruchowe, sesję przebieraną z fotografem, suchy basen. Starsze dzieci i młodzież wzięły udział w turnieju cymbargaja. W znacznej mierze piknik miał charakter taneczno - artystyczny. Dzięki współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Piekarach Śląskich, każdy uczestnik mógł wykonać pamiątkowy obraz, biżuterię ze szkła lub piękny drobiazg techniką decoupage. Grupa taneczna Copa Cabana z Gliwic zaprosiła na warsztat zumbi.

W wyniku podejmowanych działań do Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną zgłosiło się 13 rodzin-kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Pracownicy socjalni przeprowadzili rozmowy wstępne oraz wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów. Zweryfikowali całokształt sytuacji rodzin, biorąc pod uwagę warunki zawarte w artykule 42 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. 6 rodzin wzięło udział w diagnozie psychologiczno - pedagogicznej.

- Pracownicy Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną prowadzili grupę wsparcia dla piekarskich rodzin zastępczych. Spotkania odbywały się jeden raz w miesiącu w dwóch grupach czasowych, to jest o godzinie 10.00 i 16.30. Ich celem było wspieranie rodzin zastępczych w realizowaniu zadań wynikających z pełnionej funkcji, wymiana doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi, poszerzenie wiedzy i kompetencji o charakterze wychowawczym oraz integrowanie środowiska rodzicielstwa zastępczego.
- Dnia 4 października 2013 roku odbyło się jesienne spotkanie integracyjne dla piekarskich rodzin zastępczych, które we wcześniejszych miesiącach brały udział w spotkaniach grupy wsparcia. Rodzice zastępczy oraz dzieci i młodzież spędzili czas w Ośrodku Jeździeckim w Zbrostawicach. Każdy mógł spróbować przejażdżki wierzchem na koniu oraz bryczką. Spotkanie zgromadziło rodziny zastępcze przy wspólnym ognisku.

- Kontynuowano realizację Programu świadczeń wolontarystycznych skierowanych do rodzin zastępczych pod nazwą **Program Wolontariatu „Odczaruj naukę! Druga edycja”**. Celem głównym programu było poszerzenie zakresu usług oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich adekwatnie do potrzeb diagnozowanych w ramach rodzinnej pieczy zastępczej oraz wykorzystanie potencjału ludzkiego mieszkańców miasta Piekary Śląskie w realizacji konstruktywnych form aktywizacji społecznej o charakterze wolontarystycznym. Pozyskano 11 kandydatów na wolontariusza, spośród których zakwalifikowano 11 osób. **Dzieci** umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej korzystały z pomocy w nauce szkolnej, w odrabianiu zadań domowych i/lub nauce języków obcych. Koordynator programu wziął udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Wolontariusza w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego w Piekarach Śląskich.
- W okresie od 19.10.2013 roku do 14.12.2013 roku trenerzy Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną prowadzili szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W trakcie szkolenia trenerzy przekazali wiedzę na temat problemów rodziny, specyfiki funkcjonowania dziecka oraz rodzicielstwa zastępczego. Istotnym elementem były wszelkie zajęcia warsztatowe, które wyposażyły kandydatów w podstawowe umiejętności radzenia sobie z trudnościami w opiece i wychowaniu dziecka w rodzinie zastępczej. W szkoleniu wzięło udział 8 osób.

– W

- grudniu 2013 roku zorganizowano spotkanie mikołajkowe, w czasie którego dzieci przebywające w rodzinach zastępczych otrzymały świąteczne upominki. Przygotowano i przeprowadzono zabawy o charakterze integracyjnym, śpiewano kolędy. W spotkaniu wzięły udział rodziny zastępcze wraz z 29 dziećmi.
- Dział Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w minionym 2013 roku nadzorował mieszkanie chronione przy ulicy Marii Skłodowskiej Curie 101/2/28 w Piekarach Śląskich. W 2013 roku pod wskazanym adresem przebywało 7 osób usamodzielnianych, które opuściły pieczę zastępczą, w tym 2 osoby z rodzin zastępczych i 5 osób z placówek opiekuńczo - wychowawczych. Pobyt w mieszkaniu chronionym miał na celu zapewnienie warunków mieszka-

niowych osobom opuszczającym różne formy pieczy zastępczej do czasu uzyskania przez nie mieszkania docelowego oraz przygotowanie do samodzielnego, dorosłego życia. 3 osoby otrzymały lokal mieszkalny, a pozostałe nadal oczekują na przyznanie lokalu socjalnego lub lokalu docelowego.

Punkt Interwencji Kryzysowej

Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) prowadzi szeroko rozumianą pracę socjalną, w szczególności poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin dotkniętych różnymi rodzajami kryzysów: problemami przemocy, zaburzonych relacji w rodzinie, uzależnień, współzależnień i innych.

Ponadto pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej uczestniczą w pracach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” (3 osoby są koordynatorami grup roboczych) oraz w pracach zespołów specjalistów powoływanych dla poszczególnych przypadków. Z klientami pracują metodami: indywidualną i grupową.

Szczegółowy zakres działań realizowanych w Punkcie Interwencji Kryzysowej:

- poradnictwo specjalistyczne (w szczególności: psychologiczne, socjalne, rodzinne, prawne),
- wspieranie indywidualne i grupowe ofiar przemocy oraz osób uzależnionych i współzależnionych,
- obsługa organizacyjno – techniczna Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich oraz grup roboczych powoływanych w ramach Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich do realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- koordynacja pracą grup roboczych oraz udział w pracach grup roboczych powoływanych w ramach Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich do realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy,
- realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,
- współpraca z instytucjami i organizacjami, działającymi w obszarze pomocy rodzinie,
- pomoc osobom i rodzinom w sprawach urzędowych i sądowych (pomoc w pisaniu pozwów, pośrednictwo w kontaktach z prawnikiem, działania edukacyjne na temat zachowań w sądzie, zachowań w sytuacjach przemocy, współzależnień i innych),
- interwencja kryzysowa,
- elementy terapii rodzin (mediacje w sytuacjach konfliktowych),
- realizacja programu „Mój Dom” dla rodziców z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- realizacja programu „Dobrze wiedzieć” dla osób, których bliscy nadużywają alkoholu, narkotyków, leków, gier hazardowych,
- realizacja programów dla dzieci i młodzieży w wybranych szkołach: - „Trening Zastępowania Agresji” oraz program „Kalejdoskop”,
- realizacja programu „Świetlicowa pracownia pomysłów” dla dzieci i młodzieży w Świetlicy Środowiskowej nr 1.

Działania Punktu Interwencji Kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Od czerwca 2011r., tj. od powołania przez Prezydenta Miasta Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich, pracownicy PIK zajmują się obsługą organizacyjno–techniczną Zespołu. Od października 2011r., tj. od wejścia w życie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), i podjęcia przez Zespół interdyscyplinarny stosownej uchwały (19.10.2011r.) zajmują się również obsługą organizacyjno–techniczną grup roboczych powoływanych w ramach Zespołu do realizacji procedury „Niebieskie Karty”, a od stycznia 2013r., dodatkowo, koordynują pracą grup roboczych.

Do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, w rodzinach, w których występuje przemoc,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W skład grupy roboczej wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym MOPR,
- Komendy Miejskiej Policji,
- Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oświaty,
- ochrony zdrowia.

W skład grup roboczych mogą wchodzić również kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracą każdej grupy roboczej kieruje koordynator grupy.

W 2013r., w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, wszczęto 61 nowych procedur „Niebieskie Karty”. Ogólnie do Zespołu wpłynęło 68 formularzy „NK - A”, w tym 7 „NK - A” zostało spisanych w rodzinach powtórnie. Podmioty, które wszczęły nowe procedury „Niebieskie Karty” w 2013r., to:

Komenda Miejska Policji w Piekarach Śląskich - 29
Komenda Miejska Policji w Bytomiu - 1

Komenda Policji w Czeladzi	- 1
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- 17
Woj. Szpital Chirurgii Urazowej	- 8
Miejskie Gimnazjum nr 4	- 3
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	- 1
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	- 1
	<u>61</u>

Liczba „NK A” spisanych w 2013r. przez poszczególne podmioty:

Komenda Miejska Policji w Piekarach Śląskich	- 33
Komenda Miejska Policji w Bytomiu	- 1
Komenda Policji w Czeladzi	- 1
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- 17
Woj. Szpital Chirurgii Urazowej	- 8
Miejskie Gimnazjum nr 1	- 1
Miejskie Gimnazjum nr 4	- 3
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	- 1
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	- 1
	<u>66</u>

Liczba wszczętych nowych procedur „Niebieskie Karty” w 2013r., z podziałem na rejony:

Kozłowa Góra	- 2
Oś. Wieczorka I, kol. Józefka	- 6
Oś. Wieczorka II	-18
Piekary – Szarlej	-11
Brzozowice – Kamień	-13
Brzeziny	- 8
Dąbrówka	- 3
	<u>61</u>

Liczba „Niebieskich Kart A”, które wpłynęły do Zespołu w 2013r., z podziałem na rejony:

Kozłowa Góra	- 2
Oś. Wieczorka I, kol. Józefka	- 6
Oś. Wieczorka II	-20
Piekary – Szarlej	-12
Brzozowice - Kamień	-14
Brzeziny	- 9
Dąbrówka	- 3
	<u>66</u>

Łącznie w ciągu 2013r., w ramach procedury „Niebieskie Karty”, funkcjonowało 125 grup roboczych (dla każdej procedury powoływana jest grupa robocza), w tym 61 grup powołanych dla przypadków z 2013r., 59 grup powołanych w 2012r. oraz 5 grup powołanych w 2011r. Łącznie, w 2013r., odbyło się 426 posiedzeń grup roboczych.

W 2013r. grupy robocze zdecydowały o zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” w 60 przypadkach. W 24 przypadkach podjęły decyzje o zawiadomieniu Prokuratury Rejonowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie.

Pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej realizują również pracę grupową z osobami doświadczającymi przemocy.

Grupa ma charakter otwarty, więc w różnych okresach czasu jej liczebność bywa różna. W roku 2013 w spotkaniach grupy uczestniczyło 11 kobiet (w 2012 – również 11 kobiet).

Spotkania grupy odbywały się jeden raz w tygodniu. Każde spotkanie składało się z dwóch części – edukacyjnej i tzw. wspierającej. W części edukacyjnej omawiany był zaplanowany temat dotyczący specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie (np. rodzaje przemocy, mity i stereotypy o przemocy, zachowania sprawców, ofiar i świadków przemocy, cykl przemocy, błędne koło przemocy, zachowania sprawców przemocy podczas interwencji policji, prawa osób doświadczających przemocy, możliwości uzyskania pomocy i wsparcia, zadania instytucji pomagających, zagadnienia prawne dotyczące zjawiska przemocy, procedura „Niebieskie Karty”, itp.). W części drugiej spotkania omawiane były bieżące sytuacje uczestniczek grupy oraz pożądane i możliwe sposoby radzenia sobie w tych sytuacjach. Ta część spotkania charakteryzowała się dużą aktywnością uczestniczek.

W zakresie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz rodzin, w których występuje przemoc znajduje się również oferta pomocy dla osób stosujących przemoc: program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy w rodzinie.

Na realizację tego programu w 2013 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, pozyskano specjalne dodatkowe środki z budżetu państwa, zagwarantowane w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2013 roku program realizowany był zarówno w warunkach wolnościowych, jaki w warunkach ograniczenia wolności (Zakład Karny w Wojkowicach). Łącznie w programie korekcyjno - edukacyjnym uczestniczyły 29 osoby, w tym 8 osób w warunkach ograniczenia wolności i 21 osób w warunkach wolnościowych (dla porównania łącznie w programie brało udział: w 2007 roku – 15 osób, w 2008 – 20, w 2009 – 20, w 2010 – 20, w 2011 – 28, 2012 - 34).

W trakcie programu realizowana była indywidualna praca z uczestnikami oraz praca w grupie. W czasie cotygodniowych spotkań prowadzono edukację w zakresie specyfiki zjawiska przemocy oraz nabywania umiejętności uzyskiwania kontroli nad własnym życiem, konstruktywnego sposobu (w miejsce agresywnego) rozwiązywania problemów, nazywania swoich emocji i ograniczania zachowań agresywnych. Ponadto dostarczano uczestnikom programu wiedzy na temat możliwości pomocy w sytuacjach nie radzenia sobie z zachowaniami przemocowymi oraz uświadamiano skutki prawne i moralne zachowań agresywnych.

Inne działania realizowane w Punkcie Interwencji Kryzysowej

W ramach pracy zespołu ds. pomocy dziecku i rodzinie do Punktu Interwencji Kryzysowej trafiają zgłoszenia środowisk, w których szczególnie zaniedbywane są dzieci. W tym zakresie pracownicy PIK, wspólnie z pracownikami socjalnymi podejmują współpracę z innymi instytucjami w celu poprawy sytuacji w zgłaszanych środowiskach (uzgadniając diagnozę, opracowując plan pomocy, dzieląc się zadaniami), a jeśli efekty nie są zadowalające kierowane są odpowiednie wnioski do Sądu Rejonowego.

W szczególnie trudnych przypadkach zwoływane są zespoły specjalistów.

W skład zespołu specjalistów wchodzi, w szczególności, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – pracownik socjalny (z terenu, z którego omawiany jest przypadek), pracownik Punktu Interwencji Kryzysowej, pracownik Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, kierownik Działu Pomocy Środowiskowej oraz przedstawiciele innych instytucji – kuratorzy sądowi, dzielnicowi i funkcjonariusze Wydziału ds. Nieletnich z Komendy Miejskiej Policji, pedagodzy szkolni i wychowawcy klas oraz przedstawiciele Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

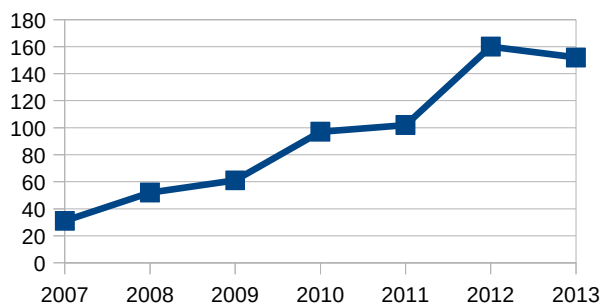
Skład danego zespołu zależy od tego kto jest, lub kto może być, zaangażowany w proces diagnozowania rodziny i planowania pomocy dla rodziny, której przypadek jest omawiany.

W 2013r. pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej podejmowali działania w 43 rodzinach, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Większość działań odbyło się na wniosek szkół - 26 rodzin. Otrzymano 5 zgłoszeń ze środowiska (od sąsiadów, z otoczenia), zarówno w formie pisemnej jak i telefonicznie. W 3 przypadkach informacja o problemach opiekuńczo-wychowawczych została przekazana przez innych członków rodziny. W pozostałych przypadkach, informacje o trudnościach w rodzinie zostały przekazane przez policję (1), ochronę zdrowia (NZOZ „Lambda” - 1), innych pracowników MOPR (3), bądź też przez samych zainteresowanych (4).

Uwzględniając podział na dzielnice miasta, można zauważyć, iż najwięcej zgłoszeń wpłynęło z rejonu Osiedla Wieczorka - 22 rodziny. Z pozostałych dzielnic otrzymano po kilka zgłoszeń: Piekary-Szarlej - 7 rodzin, Kozłowa Góra - 4 rodziny, Brzeziny Śląskie – 4 rodziny oraz 6 z dzielnicy Brzozowice-Kamień.

Punkt Interwencji Kryzysowej prowadzi również przypadki indywidualne osób i rodzin, zgłaszane przez samych zainteresowanych lub pracowników socjalnych.

W roku 2013 odnotowano 152 przypadki indywidualne (w 2007 – 31, 2008 – 52, 2009 – 61, 2010 – 97, 2011 – 102, 2012 - 160).

Przypadki indywidualne dotyczą różnych problemów rodzinnych – związanych z wychowywaniem dzieci, konfliktów małżeńskich, uzależnień, zaburzeń psychicznych, zadłużeń i innych.

Od stycznia 2013 roku w Punkcie Interwencji Kryzysowej prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo prawne – dyżury prawnika jeden raz w tygodniu. W 2013 roku udzielono 220 porad prawnych.

Inne działania pracowników PIK w zakresie pomocy dziecku i rodzinie:

- realizacja programu pomocy rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi pod nazwą „Mój Dom”,
- realizacja programu dla osób współuzależnionych pod nazwą „Dobrze wiedzieć”,
- realizacja programów dla dzieci i młodzieży w wybranych szkołach: - „Trening Zastępowania Agresji” oraz program „Kalejdoskop”,
- realizacja programu „Świetlicowa pracownia pomysłów” dla dzieci i młodzieży w Świetlicy Środowiskowej nr 1 - współpraca z Miejską Szkołą Podstawową nr 11 oraz Miejską Szkołą Podstawową nr 12 w realizacji programu „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń”,
- organizowanie zbiórki odzieży używanej i przekazywanie jej potrzebującym rodzinom.

W 2013 roku programem „Mój Dom” objętych było 5 rodzin (liczba osób w tych rodzinach: 19). W jego trakcie realizowano warsztaty: kulinarny, budżetowy, rozwoju dziecka i jego potrzeb, opiekuńczo – wychowawczy oraz rozwiązywania trudnych sytuacji.

W ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej w roku 2013 realizowany był Program „Dobrze wiedzieć”. Jest to program adresowany do osób, których bliskie osoby nadużywają substancji psychoaktywnych lub gier hazardowych. Zajęcia miały charakter spotkań indywidualnych. Tematyka spotkań realizowana była zgodnie z programem i obejmowała trzy zakresy tematyczne: podstawowe informacje o uzależnieniu, charakterystyka zmian zachodzących na skutek życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną, sposoby konstruktywnego radzenia sobie i korzystania z różnych form pomocy. W 2013 roku programem „Dobrze wiedzieć” objętych zostało 8 osób (w 2012 – 6).

W pierwszej połowie 2013 roku, w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 realizowany był program pod nazwą „Trening Zastępowania Agresji”, w którym udział brało 10 uczniów, wytypowanych przez pedagoga szkolnego.

W 2013 roku kontynuowana była realizacja rozpoczętego w poprzednim roku programu „Kalejdoskop” w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 1. W programie „Kalejdoskop” wzięło udział 7 osób, zajęcia prowadzone były do lutego 2013r. (do końca semestru). Nabór do programu był oparty na dobrowolności.

W Świetlicy Środowiskowej nr 1 kontynuowany był rozpoczęty w 2012r. program „Świetlicowa pracownia pomysłów” (10 uczestników). Z uwagi na charakterystykę odbiorców, program ten nastawiony był na poprawę ich społecznego i emocjonalnego funkcjonowania. W trakcie zajęć uczestnicy uczyli się radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych z rówieśnikami i dorosłymi, a także poznawali konstruktywne metody spędzania czasu wolnego. Program zakończył się w czerwcu 2013r.

Ponadto, w 2013r. pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej współpracowali przy realizacji programu „Bezpieczna szkoła – Bezpieczny Uczeń” w dwóch szkołach – Miejskiej Szkole Podstawowej nr 11 oraz Miejskiej Szkole Podstawowej nr 12. Przeprowadzili łącznie w tych szkołach 15 zajęć o tematyce wykluczenia społecznego. Celem tych zajęć było uwrażliwienie uczniów na problemy społeczne oraz wskazanie różnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

W ramach Punktu Interwencji Kryzysowej udziela się pomocy psychologicznej - zarówno w siedzibie Punktu, jak również, w szczególnych przypadkach, poza jego siedzibą. Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące pomocy psychologicznej.

Konsultacje psychologiczne klientów Punktu Interwencji Kryzysowej w 2013 roku

Kategorie problemowe	Liczba osób	Liczba konsultacji
Kryzysowa sytuacja (trudności wynikające z nagłej zmiany sytuacji życiowej)	91	327
Uzależnienie / współuzależnienie	34	178
Problemy wychowawcze	66	201
Przemoc	40	194
Inne	45	106
Ogółem	276	1006

Wysoka liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej utrzymuje się od kilku lat (np. w 2011 roku – 284, w 2012 – 290, w 2013 - 276). Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba konsultacji psychologicznych przypadających na jedną osobę (w roku 2011 – 2,87, w roku 2012 – 3,6, w roku 2013 – 3,64). Szczególnie dotyczy to klientów zgłaszających się do PIK z trudnościami w zakresie problemu uzależnienia i współuzależnienia (5,2 konsultacji na 1 osobę) i przemocy w rodzinie (4,85 konsultacji na 1 osobę).

Dane te świadczą o tym, że klienci dłużej korzystają z pomocy psychologicznej, są gotowi do podjęcia współpracy na rzecz trwałych zmian w swoim życiu, a nie wyłącznie na doraźną pomoc w trudnych sytuacjach.

Pomoc psychologiczna, w szczególnych przypadkach, udzielana jest poza siedzibą PIK, np. w miejscu zamieszkania - czyli w naturalnym, codziennym środowisku, w szkole – gdzie możliwe jest podjęcie natychmiastowej współpracy na rzecz poprawy sytuacji ucznia, w siedzibie innych działów MOPR – w sytuacji trudności klienta w poruszaniu się (osoby chore, starsze, samotni opiekunowie dzieci).

Uwagi końcowe:

W 2013 roku pracownicy PIK:

1. Realizowali w dalszym ciągu program „Mój Dom” dla rodziców z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi w formule zbliżonej do asysty rodzinnej (zajęcia realizowane w miejscu zamieszkania uczestników programu, wybrane zajęcia – w siedzibie PIK).
2. Zaktualizowali po raz kolejny lokalny poradnik dla osób doświadczających przemocy „Wiem Gdzie”.
3. Zorganizowali szkolenia dla członków grup roboczych, powoływanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
4. Zorganizowali lokalną konferencję pod nazwą „POKOLENIA BEZ PRZEMOCY – bezpieczna rodzina”.
5. Zorganizowali konkurs plastyczny dla młodzieży gimnazjalnej pt. „POKOLENIA BEZ PRZEMOCY – bezpieczna rodzina”.
6. Koordynowali pracę grup roboczych, powoływanych w ramach Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich, dla realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
7. Opracowali wniosek na konkurs Funduszu Małych Grantów w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 dla programu operacyjnego PL14 „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć”, przedstawiam w załączeniu propozycję wniosku (wraz z załącznikami) o dofinansowanie projektu pod nazwą „Wiem gdzie – edukacja społeczności Piekar Śląskich na temat przemocy w rodzinie”.
8. Opracowali wniosek konkursowy w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” pod nazwą „SKUTECZNE SŁUŻBY, BEZPIECZNE SPOŁECZEŃSTWO – razem przeciw przemocy w Piekarach Śląskich”.

Konferencja „Pokolenia bez przemocy”

Rehabilitacja Społeczna Osób Niepełnosprawnych

Zespół Pomocy Osobom Niepełnosprawnym realizuje zadanie z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w niżej wymienionym zakresie:

- dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (wnioski składane przez organizacje pozarządowe),
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
- dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (zgodnie z umową nr 1/WTZ/06).

W 2013r. w zakresie rehabilitacji społecznej zrealizowano następujące zadania:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (zgodnie z umową nr 1/WTZ/06)

W zakresie rehabilitacji zawodowej zrealizowano niżej wymienione zadania:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Ww. program w 2013r. realizowany był w następujących obszarach wsparcia:

- zakupu i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Moduł I Obszar A Zadanie 1),
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B (Moduł I Obszar A Zadanie 2),
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I Obszar B Zadanie 1),
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (Moduł I Obszar B Zadanie 2),
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I Obszar C Zadanie 1),
- dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I Obszar C Zadanie 2),
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I Obszar C Zadanie 3),
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) (Moduł I Obszar C Zadanie 4),
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (Moduł I Obszar D),
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II)

Ogólne kryteria dofinansowywania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników.

O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego mogą ubiegać się osoby posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz jeżeli ich przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku przekroczenia powyższych kwot, kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat może być przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym jej opiekuna, pod warunkiem, że:

- w części wniosku wypełnianej przez lekarza, uzasadni on konieczność pobytu opiekuna;
- opiekun:

a) nie będzie pełnił funkcji członka kadry na tym turnusie,

b) nie jest osobą niepełnosprawną wymagającą opieki innej osoby,

c) ukończył 18 lat lub

d) ukończył 16 lat i jest wspólnie zamieszkującym członkiem rodziny osoby niepełnosprawnej.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- 27% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dla osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia jak również w wieku 16 - 24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności,
- 25% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 23% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla opiekuna osoby niepełnosprawnej,
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Przeciętne wynagrodzenie ogłaszane jest kwartalnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i oznacza przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

W przypadku uzyskania dofinansowania wnioskodawca przekazuje do MOPR informację o wyborze turnusu ze wskazaniem ośrodka i organizatora turnusu. Wybrany ośrodek jak i organizator musi posiadać odpowiednio wpis do rejestru ośrodków i organizatorów. Jak również ośrodek, w którym będzie odbywał się turnus jak i organizator musi być uprawniony do przyjmowania osób niepełnosprawnych zgodnie z określonymi w orzeczeniu lub we wniosku lekarskim dysfunkcjami lub schorzeniami.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi np.: protezy, kule, wózki i inne)

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki i pieluchomajtki, itp.)

O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i sprzęt pomocniczy mogą ubiegać się osoby posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz jeżeli ich przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku ubiegania się o dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze do wniosku należy dołączyć: kserokopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz w przypadku gdy wnioskodawca dokona zakupu danego sprzętu

- fakturę określającą kwotę opłaconą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz kwotę udziału własnego, jak również kopię zrealizowanego zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze potwierdzoną za zgodność przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie.

W przypadku gdy wnioskodawca nie dysponuje określonymi środkami finansowymi ma możliwość przedłożyć ofertę określającą cenę nabycia z wyodrębnioną kwotą opłaconą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz kwotą udziału własnego oraz kopię zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W tej sytuacji wnioskodawca dokonuje zakupu sprzętu po uzyskaniu dofinansowania z PFRON.

W przypadku zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności oraz jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienie występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie ze środków PFRON, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,

- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Więc dofinansowanie może dotyczyć:

w przypadku barier technicznych takich sprzętów jak:

- podnośnik wannowy, transportowo – kąpielowy,
- łóżko rehabilitacyjne,
- krzesło toaletowe,

w przypadku barier w komunikowaniu się takich sprzętów jak:

- sprzęt komputerowy,
- radiomagnetofon
- telefon komórkowy lub bezprzewodowy z oprzyrządowaniem,
- maszyna do pisania językiem Breill,a.

Natomiast osoba niepełnosprawna, która ma problemy w poruszaniu się może wystąpić o likwidację barier architektonicznych, czyli dostosowanie mieszkania w tym łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych, czy budowę podjazdu.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:

zakupu i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Moduł I Obszar A Zadanie 1),

pomoc w uzyskaniu prawo jazdy kategorii B (Moduł I Obszar A Zadanie 2),

pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I Obszar B Zadanie 1),

szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (Moduł I Obszar B Zadanie 2),

zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I Obszar C Zadanie 1),

dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I Obszar C Zadanie 2),

pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I Obszar C Zadanie 3),

pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) (Moduł I Obszar C Zadanie 4),

pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (Moduł I Obszar D),

pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II)

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2013r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 48 wnioski na kwotę 149.861,11 zł., w tym:

- 3 wnioski na zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu na kwotę 12.174,64 zł.,
- 7 wniosków na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania na kwotę 56.505,30 zł.,
- 4 wnioski na szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania na kwotę 8.000,00 zł.,
- 2 wnioski na utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na kwotę 3.511,67 zł.,
- 32 wnioski na uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym na kwotę 69.669,50 zł.

W 2012r. w ramach ww. programu zostały złożone 2 wnioski, z czego dofinansowano 2 wnioski (na kwotę 27.913,00 zł.), natomiast w roku 2013 zostały złożone 52 wnioski, z czego dofinansowano 48 wnioski (na kwotę 149.861,11 zł), rezygnacja – 1 wniosek, bez rozpatrzenia – 1 wniosek, odmowa – 2 wnioski.

BARIERY W KOMUNIKOWANIU SIĘ , TECHNICZNE I ARCHITEKTONICZNE 2012r.

W 2013r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 16 wniosków na kwotę 25.305,00 zł. W tym dla dzieci dofinansowano 5 wniosków na kwotę 4.000,00 zł, a dla dorosłych 11 wniosków na kwotę 21.305,00 zł (7 osób ze stopniem znacznym i 4 osoby ze stopniem umiarkowanym).

W 2012r. w ramach ww. zadania dofinansowano 39 wnioski (dorośli - 33 wniosków oraz dzieci – 6 wniosków), natomiast

w roku 2013 dofinansowano 16 wniosków (dorośli - 11 wniosków oraz dzieci – 5 wniosków).
W 2012r. na likwidację barier architektonicznych zostało złożonych 8 wniosków, z czego dofinansowano 4 wnioski.
W 2013r. zostało złożonych 6 wniosków, z czego dofinansowano 2 wnioski (na kwotę 10.000,00 zł), rezygnacje – 2 wnioski, zgon – 2 wniosek.

W ramach zadania dofinansowanie do likwidacji barier technicznych w 2012r. zostało złożonych 9 wniosków, z czego dofinansowano 7 wniosków. Natomiast w 2013r. zostało złożonych 4 wnioski, z czego dofinansowano 4 wnioski (na kwotę 7.305,00 zł).

W ramach zadania dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się w 2012r. zostało złożonych 45 wniosków, z czego dofinansowano 28 wniosków. Natomiast w 2013r. zostało złożonych 19 wniosków, z czego dofinansowano 10 wniosków (na kwotę 8.000,00 zł), odmowy - 9 wniosków.

W 2013r. w powyższym zadaniu dofinansowano w 100% wnioski spełniające wymogi formalne.

ZAOPATRZENIE W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

W 2013r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 87 wniosków na kwotę 74.055,00 zł. W tym dla dzieci dofinansowano 18 wniosków na kwotę 41.666,00 zł, a dla dorosłych 69 wnioski na kwotę 32.389,00 zł (59 osób ze stopniem znacznym, 8 osób ze stopniem umiarkowanym, 2 osoby ze stopniem lekkim).

W 2012r. na powyższe zadanie zostało złożonych 190 wniosków, a dofinansowano 164 wnioski (dorośli - 146 wniosków oraz dzieci – 18 wniosków).

Natomiast w roku 2013 zostało złożonych 140 wniosków, a dofinansowano 87 wnioski (dorośli - 69 wniosków oraz dzieci – 18 wniosków) na kwotę 74.055,00 zł., zgon – 5 wniosków, rozpatrzenie negatywne (przekroczenie kryterium dochodowego) – 2 wnioski, brak środków – 42 wnioski, odmowa (brak wymogów formalnych) – 1 osoba, cofnięcie dofinansowania (nie rozliczenie się w terminie) - 1 osoba, przestanie wniosku zgodnie z właściwością miejscową – 1 osoba, rezygnacja – 1 osoba.

W 2013r. z uwagi na niewystarczające środki otrzymane z PFRON nie dofinansowano 42 wniosków.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSIE REHABILITACYJNYM

W 2013r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 47 wnioski na kwotę 74.368,00 zł. W tym dla dzieci dofinansowano 28 wniosków na kwotę 27.888,00 zł, a dla dorosłych 19 wniosków na kwotę 46.480,00 zł (19 osób ze stopniem znacznym).

W 2012r. w ramach powyższego zadania zostało złożonych 206 wniosków, a dofinansowano 192 wnioski (dorośli - 164 wniosków oraz dzieci – 28 wniosków).

Natomiast w roku 2013 zostało złożonych 247 wniosków, a dofinansowano 47 wnioski (dorośli - 19 wniosków oraz dzieci – 28 wniosków) na kwotę 74.368,00 zł., rezygnacje – 3 wnioski, odmowa – 197 wniosków.

W 2013r. z uwagi na niewystarczające środki otrzymane z PFRON nie dofinansowano 197 wniosków.

DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2012r. zostało złożonych przez organizacje pozarządowe 18 wniosków, z czego dofinansowano 16 wniosków, rezygnacja – 2 wnioski.

Natomiast w 2013r. zostało złożonych przez organizacje pozarządowe 21 wniosków, z czego dofinansowano 13 wniosków na kwotę 19.845,00 zł, rozpatrzono negatywnie – 8 wniosków.

W 2013r. z uwagi na niewystarczające środki otrzymane z PFRON nie dofinansowano 8 wniosków.

INFORMACJA O WYSOKOŚCI PRZYZNANYCH ŚRODKÓW Z PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH DLA MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE W LATACH 2012 – 2013

	2012	2013
Ogółem przyznano	1.518.930,00 zł	1.319.370,00 zł
Rehabilitacja zawodowa (kwota przydzielona uchwałą Rady Miasta Piekary Śląskie)	64.958,15 zł	90.000,00 zł
Rehabilitacja społeczna (kwota przydzielona uchwałą Rady Miasta Piekary Śląskie)	1.453.971,85 zł	1.229.370,00 zł
w tym WTZ	1.035.720,00 zł	1.035.720,00 zł
Rehabilitacja społeczna z wyłączeniem WTZ	418.251,85 zł	193.650,00 zł

Wnioski końcowe

W roku 2013 dofinansowano ok. 53 % spośród złożonych wniosków na powyższe zadania spełniających wymogi formalne, natomiast w 2012r. dofinansowano 96% wniosków spełniających wymogi formalne.

W roku 2013 ze względu na znacznie mniejsze środki finansowe otrzymane z PFRON dofinansowano o wiele mniej wniosków niż w 2012r.

V BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Informacja dotycząca realizacji projektu „Przywrócić wartości – projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich” w 2013 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich od kwietnia 2008 roku realizuje projekt systemowy pt.: „Przywrócić wartości – projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”, Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji”, Poddziałania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Celem ogólnym projektu jest aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Piekary Śl.

Na rok 2013 zostały określone następujące cele szczegółowe:

- poprawa funkcjonowania w rodzinie, grupie, społeczeństwie uczestników
- podniesienie samooceny uczestników
- zbudowanie motywacji do zmiany osobistej uczestników
- podniesienie umiejętności i kompetencji o charakterze społecznym uczestników
- podniesienie umiejętności i kompetencji o charakterze zawodowym uczestników poprzez udział w wybranych formach wsparcia w ramach projektu.

Uczestnikami projektu w 2013r były osoby zamieszkałe w Piekarach Śląskich, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata).

W ramach projektu objęliśmy wsparciem 61 osób, w tym 21 uczestników zostało objętych wsparciem w ramach kontraktów socjalnych oraz 40 uczestników zostało objętych wsparciem w ramach Programów Aktywności Lokalnej.

Z grupy 61 osób - 56 osób ukończyło projekt, tj. zrealizowało wszystkie indywidualnie określone działania, co stanowi 92% wszystkich uczestników projektu. Osoby, które nie ukończyły projektu rezygnowały z udziału ze względów osobistych, m.in. z powodu pogorszenia stanu zdrowia swojego lub członka rodziny.

W ramach projektu w 2013r. realizowane były 2 Programy Aktywności Lokalnej:

1. Program Aktywności Lokalnej „Chcieć to móc – razem zmieniamy dzielnicę”, w ramach którego aktywizowaliśmy mieszkańców Brzezin Śląskich², oraz
2. Program Aktywności Lokalnej „Razem lepiej”, który swoim zasięgiem obejmował tzw. Stare Osiedle Wieczorka.

Program Aktywności Lokalnej „Chcieć to móc – razem zmieniamy dzielnicę” realizowany jest na terenie Brzezin Śląskich od 2010 roku, w ramach którego wsparciem obejmujemy mieszkańców tej części miasta. Program był realizowany przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich, w tym przez animatora lokalnego.

Uczestnicy Programu mogli brać udział w:

- kursach zawodowych, w tym opiekunka osób starszych
- zajęciach w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym, w tym kursie prawa jazdy kat. B oraz kat. C, kursie obsługi wózków widłowych, kursie obsługi kasy fiskalnej
- indywidualnym i grupowym poradnictwie specjalistycznym, w tym prawnym, psychologicznym oraz w zakresie wizażu i kreacji wizerunku oraz z dietetykiem
- grupowych warsztatach z trenerem pracy
- zajęciach stacjonarnych oraz wyjazdowych w ramach warsztatów rodzicielskich, w których uczestniczyli wraz ze swoimi dziećmi
- warsztatach z animacji lokalnej
- treningu asertywności i samoobrony dla kobiet Wen Do.

Ponadto dla uczestników projektu oraz ich najbliższych, tj. rodziny i sąsiadów, zorganizowaliśmy wyjazdy integracyjno – kulturalne do teatru, kina, wycieczkę do Wrocławia oraz Warszawy.

W Warszawie 40 uczestników projektu miało okazję zwiedzić Centrum Nauki Kopernik oraz Stadion Narodowy.

Uczestnicy Programu w Centrum Nauki Kopernik

oraz na Stadionie Narodowym

We wrześniu 2013r. wspólnie w Klubem Sportowym „Orzeł Biały” na terenie Stadionu zorganizowaliśmy festyn dla mieszkańców tej części miasta. Na festyn zostali zaproszeni członkowie zespołu OBERSCHLESIEN. Panowie chętnie odpowiadali na pytania dot. zespołu, rozdawali autografy oraz pozowali do zdjęć.

Z obserwacji pracowników socjalnych pracujących na terenie Brzezin Śląskich wynika, że podjęte działania wpłynęły na wzrost zaangażowania mieszkańców Brzezin Śl. w podejmowaniu działań istotnych dla społeczności lokalnej, czego

dowodem są zorganizowane w grudniu warsztaty z animatorem lokalnym dla przyszłych lokalnych liderów. Świadczy o tym również wzrastająca frekwencja na spotkaniach organizowanych w ramach programu. Poprzez udział w zajęciach i prowadzoną pracę socjalną oraz wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów nawiązane zostały pozytywne relacje między mieszkańcami dzielnicy. Indywidualne spotkania ze specjalistami oraz inne formy wsparcia umożliwiły rozwiązywanie osobistych problemów uczestników oraz wpłynęły na podniesienie ich poczucia własnej wartości oraz kompetencji społecznych, mogących wpłynąć na poprawę jakości życia we własnym środowisku.

Program Aktywności Lokalnej „Razem lepiej” realizowany jest na terenie Piekar Śląskich, który zwyczajowo nazywany jest „Stare Osiedle Wieczorka”. Ten Program również realizowany jest przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w tym przez animatora lokalnego.

W ramach Programu zorganizowaliśmy:

- zajęcia w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym, w tym kurs prawa jazdy kat. B oraz kat. C, kurs komputerowy, kurs obsługi kasy fiskalnej,
- spotkania w ramach indywidualnego i grupowego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego, psychologicznego oraz w zakresie wizażu i kreacji wizerunku, dietetykiem,
- grupowe warsztaty z trenerem pracy
- spotkania grupy samopomocowej dla uczestniczek Programu
- treningi kompetencji i umiejętności społecznych,
- zajęcia stacjonarne oraz wyjazdowe w ramach warsztatów rodzicielskich, w których uczestniczyli wraz ze swoimi dziećmi,
- trening asertywności i samoobrony dla kobiet Wen Do.

Grupa samopomocowa zorganizowana dla uczestniczek Programu

W maju i czerwcu 2013r. na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji zorganizowaliśmy spotkania o charakterze sportowym oraz festyn, których celem było propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, popularyzacja zdrowej – sportowej rywalizacji, a także integracja uczestników Programu oraz pozostałych mieszkańców.

Ponadto dla uczestników Programu oraz części uczestników projektu, z którymi zostały podpisane kontrakty socjalne oraz ich otoczenia, w tym rodzin, sąsiadów, zorganizowaliśmy wyjazdy integracyjno – kulturalne do kina i teatru

Planetarium oraz

Zabytkowej Kopalni Srebra

Pracownicy socjalnych pracujący w ramach Programu z mieszkańcami tej części miasta zaobserwowali spore zaangażowanie uczestników w podejmowane inicjatywy zarówno w ramach projektu, jak również poza nim. Pracownicy zauważyli wzrost ich zaangażowania w życie społeczności lokalnej.

Poza realizowanymi Programami Aktywności Lokalnej w ramach projektu objęliśmy wsparciem na podstawie kontraktu socjalnego 21 osób, dla których w projekcie zorganizowaliśmy:

- kurs stylizacji paznokci
- zajęcia w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym, w tym kurs prawa jazdy kat. B, kurs komputerowy, kurs obsługi kasy fiskalnej oraz obsługi wózków widlowych
- spotkania w ramach indywidualnego i grupowego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego, psychologicznego oraz w zakresie wizażu i kreacji wizerunku, dietetykiem
- grupowych warsztatach z trenerem pracy
- zajęcia stacjonarne oraz wyjazdowe w ramach warsztatów rodzicielskich, w których uczestniczyli wraz ze swoimi dziećmi

Ponadto w ramach działań o charakterze środowiskowym w sierpniu 2013r. dla uczestników projektu oraz ich otoczenia, w tym w szczególności dzieci, zorganizowaliśmy imprezę o charakterze turystycznym do Leśnego Parku Niespodzianek w Ustroniu.

Na wszystkich zajęciach organizowanych zarówno w ramach Programów Aktywności Lokalnej czy na podstawie podpisanych kontraktów socjalnych, uczestnicy mieli zapewniony poczęstunek, materiały szkoleniowe, koszty dojazdu na zajęcia jak również zapewnialiśmy opiekę nad dziećmi w czasie trwania zajęć.

Ponadto dla wszystkich uczestników zorganizowaliśmy spotkania integracyjne, w trakcie których mogli zapoznać się z założeniami naszego projektu, spotkania te były również momentem kiedy osoby prowadzące projekt mogły bezpośrednio rozmawiać z uczestnikami nt. ich oceny projektu, wysłuchać ich uwag dot. realizowanego projektu, które są niezwykle cenne podczas przygotowywania kolejnych projektów. Organizowaliśmy także spotkania edukacyjne, w tym dot., uzależnień, umiejętnego gospodarowania budżetem domowym.

Podsumowanie

W roku 2013 realizowana była 6 edycja projektu "Przywrócić wartości - projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich", w ramach którego wsparciem zostało objętych łącznie 465 osób.

Obserwacja osób uczestniczących w realizacji projektu, w tym głównie pracowników socjalnych potwierdza, iż projekt wpisał się w działania organizowane przez MOPR, czego dowodem jest duże zainteresowanie potencjalnych uczestników w trakcie prowadzenia rekrutacji. Ponadto o zadowoleniu uczestników z udziału w projekcie świadczy wzrastająca frekwencja na spotkaniach organizowanych w ramach projektu. Poprzez udział w zajęciach i prowadzoną pracę socjalną oraz wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów nawiązane zostały pozytywne relacje między uczestnikami, a indywidualne spotkania ze specjalistami oraz inne formy wsparcia umożliwiły rozwiązywanie ich osobistych problemów, a także wpłynęły na podniesienie ich poczucia własnej wartości oraz kompetencji społecznych, mogących wpłynąć na poprawę jakości życia we własnym środowisku.

VI KADRA POMOCY SPOŁECZNEJ I SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

Na koniec 2013r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było 130 pracowników, z tego pracę socjalną bezpośrednio w środowisku świadczyło 26 pracowników socjalnych, bezpośrednio w środowisku pracowało również 4 asystentów rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 psychologów.

W 2013r. doświadczenie zawodowe na stażu zdobywało 6 osób, z tego po odbyciu stażu 2 osoby zostały zatrudnione w tutejszym Ośrodku na czas określony.

Prawidłowa i sprawna realizacja zadań nałożonych na MOPR, a także ciągłe zmiany w przepisach prawa, wymagają systematycznego doskonalenia pracowników. W związku z powyższym w 2013r. w różnego typu szkoleniach uczestniczyło 63 pracowników. Ogólny koszt poniesiony na szkolenia w 2013r. to kwota 21.329,-PLN. Na 94 odbyte szkolenia Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach zorganizował 61 profesjonalnych bezpłatnych szkoleń. Dla porównania w 2012r. w szkoleniach uczestniczyło 74 pracowników, a poniesione koszty to kwota 19.937 PLN.

Zakres szkoleń obejmował w szczególności następujące obszary tematyczne:

- intensywny kurs interwencji kryzysowej;
- efektywne zarządzanie instytucjami pomocy społecznej;
- zmiany w zasiłkach z ubezpieczenia społecznego;
- nowe rozwiązania w zakresie wspierania rodziny;
- realizacja programu „Aktywny samorząd”;
- rozwiązania ułatwiające godzenie pracy zawodowej z życiem rodzinnym;
- szkolenia z nowych technologii informatycznych;
- treningi psychologiczne i metodyczne;
- systemowa terapia rodzin;
- motywowanie klientów do współpracy z pracownikiem socjalnym;
- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny;
- finanse publiczne;
- prawo pracy;
- archiwizacja dokumentów;
- prawo zamówień publicznych;
- ocena zasobów pomocy społecznej;
- Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- pomoc społeczna, aktualne problemy;
- ochrona danych osobowych;
- aktywizacja zawodowa i społeczna klientów pomocy społecznej;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- innowacyjne metody pracy socjalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w 2013 roku poza własnym budżetem pozyskał dodatkowe fundusze w kwocie 1.716.130,24- PLN ., realizując następujące programy:

- Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	-	149.861,11-	PLN
- Program Korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy	-	20.500,-	PLN
- Program wieloletni ”Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	-	715.018,-	PLN
- Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej	-	104.398,02-	PLN
- „Przywrócić wartości-projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich	-	726.353,11-	PLN